

| Årsberetning 2023

Erhvervsrettet kontrol og tilsyn i Erhvervsstyrelsen

28. juni 2024

Forord

Erhvervsstyrelsen arbejder for at gøre det enkelt og attraktivt at drive ansvarlig virksomhed i Danmark.

Styrelsens erhvervsrettede kontrol- og tilsynsindsats understøtter denne mission. Det betyder, at vi for det første arbejder for at gøre det så nemt som muligt at efterleve den erhvervsrettede regulering og forebygge fejl. For det andet arbejder vi for at bekæmpe

svindel og stoppe dem, der forsøger at udnytte selskabskonstruktioner til at begå svig.

Erhvervsstyrelsens kontrol- og tilsynsindsats er derfor bygget op om en række forskellige tiltag – fra regulering og vejledning over modtagekontroller til avancerede analyseværktøjer til at stoppe mulige svigvirksomheder allerede ved fordøren, altså ved registrering.

For at forenkle virksomhedernes arbejde med at efterleve reglerne benytter vi bl.a. automatiske, digitale modtagekontroller, der kan hjælpe virksomhederne til at foretage korrekte registreringer og indberetninger. I de senere år har vi arbejdet med at rykke kontrollerne helt ud i virksomhedernes egne regnskabsprogrammer, så formelle fejl og mangler i virksomhedernes regnskaber kan forebygges så tidligt som muligt – og virksomhederne undgår bøvl som følge af fejl. Det er en effektiv form for kontrol, som kommer alle til gode uden merarbejde, og det er derfor en indsats Erhvervsstyrelsen ønsker at fortsætte.

For at hjælpe virksomhederne til korrekt bogføring har Erhvervsstyrelsen i tæt samarbejde med erhvervsorganisationer og regnskabsudbydere i 2023 udformet krav til digitale bogføringssystemer, som bl.a. understøtter en automatisering af bogføringsprocesser samt sikker opbevaring af regnskabsmateriale. På [Erhvervsstyrelsens hjemmeside](#) finder man en fortegnelse over registrerede bogføringssystemer, så – hvis man bruger et af dem – man som virksomhed kan være sikker på, at man opfylder kravene efter bogføringsloven. Dermed flyttes bogføringskontrollen fra virksomhederne til systemudbydere.

Samlet set betyder denne transformation af virksomhedernes bogføringssystemer, at vi om få år vil have en sammenhængende digital bogførings- og regnskabsinfrastruktur med alle de fordele, det giver for både virksomheder, regnskabsbrugere og

myndigheder, bl.a. som et solidt fundament for yderligere automatisering af virksomhedernes erhvervsrapportering.

Sideløbende med hjælpen til de mange regelrette virksomheder arbejder vi systematisk på at gøre det svært for de få, der ønsker at svindle. Erhvervsstyrelsen har gennem en årrække benyttet bl.a. machine learning og avancerede netværksanalyser til at målrette udsøgning af de mest risikobetonede sager. Her er det navnlig arbejdet med at udsøge fiktive regnskaber og stråmænd, der har været i fokus i 2023, og et styrket samarbejdet med andre myndigheder om at forebygge økonomisk kriminalitet.

Over de kommende år skal gradvist flere virksomheder rapportere om bæredygtighed i årsrapporterne. Det er en kompleks regulering, som skal implementeres, og det vil afspejle sig i Erhvervsstyrelsens kontrolindsats. Vores fokus vil være på vejledning og hjælp til at komme i gang, så reguleringen skaber værdi for virksomhederne i den bæredygtige omstilling.

Denne årsberetning for Erhvervsstyrelsens erhvervsrettede kontrol og tilsyn giver en indsigt i styrelsens væsentligste kontrol- og fokusområder i 2023.

God læselyst,

Katrine Winding
Direktør

Indhold

1. Erhvervsstyrelsen som kontrol- og tilsynsmyndighed	5
2. Nøgletal for kontrol og tilsyn 2023	11
3. Erhvervsstyrelsens erhvervsrettede kontrol og tilsyn i 2023	13
3.1. Selskabskontrol	15
3.1.1 Registreringskontrol	16
3.1.2 Registreringsindsigelser	19
3.1.3 Efterfølgende kontrol	22
3.1.4 Kontrol af reelle ejere	26
3.1.5 Stråmandskontrol	28
3.1.6 Vejledning	32
3.2. Regnskabskontrollen	33
3.2.1 Automatiske, digitale modtagekontroller	33
3.2.2 Efterfølgende, manuelle kontroller	35
3.2.3 Kontrol af børsnoterede virksomheder	50
3.3. Tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder	56
3.3.1 Kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder	56
3.3.2 Undersøgelser	59
3.3.3 Temabaserede kvalitetskontroller	61
3.3.4 Internationalt samarbejde	62
3.4. Hvidvasktilsyn	63
3.4.1 Tilsynsaktiviteter	64
3.4.2 Vejledning	67
3.4.3 Samarbejde	68
3.4.4 Internationalt arbejde	69
3.5. Tilsyn og kontrol med erhvervsdrivende fonde	70
3.5.1 Tilsyn med de erhvervsdrivende fonde	70
3.5.2 Kontrol med de erhvervsdrivende fonde	71
3.5.3 Vejledning	74

1 Erhvervsstyrelsen som kontrol- og tilsynsmyndighed

I partnerskab med andre gør Erhvervsstyrelsen det enkelt og attraktivt at drive ansvarlig virksomhed og skabe udvikling i hele Danmark.

Med udgangspunkt i ovenstående mission arbejder Erhvervsstyrelsen for at skabe de bedste rammer for ansvarlige virksomheder. Det sker bl.a. i kontrol- og tilsynsindsatsen ved at sikre overholdelse af et bredt spektrum af den erhvervsrelaterede lovgivning i Danmark. Målet er at gøre det nemt for ansvarlige virksomheder at overholde deres forpligtelser og svært for andre at omgå reglerne.

Det indebærer, at Erhvervsstyrelsen:

- Vejleder og hjælper til at efterleve regler og forebygge lovovertrædelser.
- Målretter kontrolindsatsen gennem en risikobaseret tilgang og reagerer, når regler ikke efterleves.
- Samarbejder på tværs af kontrolområder i styrelsen og med andre kontrol- og tilsynsmyndigheder.

Vejledning og hjælp til at efterleve regler og forebygge lovovertrædelser

Virksomhederne skal først og fremmest opleve Erhvervsstyrelsen som en samarbejdspartner, der understøtter ansvarlig adfærd, fx med konkrete anvisninger i forbindelse med registreringer af selskaber og indberetninger af årsregnskaber. Udgangspunktet for Erhvervsstyrelsen er en vejledningsindsats, som går både i bredden og i dybden. Styrelsen har således som mål at være til stede med vejledning der, hvor brugerne efterspørger den og i en form, som brugerne efterspørger.

Det betyder fx, at Erhvervsstyrelsens it-løsninger skal være nemme og intuitive at anvende, at it-løsningerne har integreret automatisk, handlingsanvisende vejledning, at der på erhvervsstyrelsen.dk er uddybende forklaringer af processer og regler målrettet forskellige brugere, og at styrelsen arrangerer og deltager med viden og vejledning bl.a. på års- og branchemøder.

Formålet er i alle tilfælde det samme, nemlig at klæde borgere og virksomheder på til at kunne agere i overensstemmelse med den generelle erhvervsrettede lovgivning. Derved højnes regelefterlevelsen blandt virksomhederne, samtidig med at datakvaliteten i CVR

øges. Netop korrekt data i CVR er vigtigt, da mange virksomheder dagligt anvender og træffer beslutninger ud fra de data, som Erhvervsstyrelsen offentliggør i CVR. Det sker fx i forbindelse med vurderinger af selskaber og regnskaber forud for indgåelse af aftaler. Ligeledes bruger myndigheder CVR-oplysningerne i deres forvaltning. Det sker fx til at verificere virksomhedsoplysninger i forbindelse med kontrol, eller når domstolene skal aflevere en stævning, ligesom myndighederne kan vurdere virksomhedens økonomi ud fra regnskabs- og selskabsdata i CVR.

Gennem de seneste 10 år har Erhvervsstyrelsen systematisk arbejdet med at udvikle kontrollen på de store generelle reguleringsområder, så kontrollerne er blevet stadigt mere digitale, automatiserede og risikobaserede. Fundamentet for udviklingen af den automatiske, digitale kontrol er indførelsen af digitale regnskaber i 2012 og indførelsen af fuld digital selskabsregistrering fra 2015. De digitale regnskaber og den digitale selskabsregistrering medførte et serviceløfte for virksomhederne og brugerne af CVR-oplysningerne, idet sagsbehandlingstiden for selskabsregistreringerne faldt markant, og mange anmeldelser kunne straks registreres. Endelig blev tiden fra modtagelsen af regnskaberne til offentliggørelsen reduceret betydeligt.

Indførelsen af automatiske, digitale modtagekontroller var det første skridt i retningen af en automatiseret kontrol og er derudover den første kontrol, virksomhederne møder, når de foretager en selskabsregistrering eller indberetter en årsrapport. Kontrollerne validerer de indtastede oplysninger op mod en række fastsatte regler. Samtlige registreringsanmeldelser af nye selskaber eller ændringer i eksisterende selskaber samt alle indberettede årsrapporter bliver således mødt af en række automatiske, digitale modtagekontroller. Nogle kontroller vil forhindre en anmeldelse eller indberetning (hård kontrol), mens andre kontroller giver virksomheden en advisering om mulige fejl, men uden at der sker en egentlig afvisning (blød kontrol). Sidstnævnte adviseringer opmærkes dog på anmeldelserne, og indberetningerne kan således udsøges til en eventuel efterfølgende kontrol.

Erhvervsstyrelsen har til stadighed fokus på at udvikle nye modtagekontroller på de områder, hvor det giver mening og har reel effekt. Senest har Erhvervsstyrelsen arbejdet med at fremrykke modtagekontrollerne på regnskabsområdet og integrere dem i taksonomien, som selskabernes regnskabsløsninger bygger på. En taksonomi er en form for indholdsfortegnelse, der strukturerer årsrapportens indhold, og som definerer de informationer, der skal fremgå af årsrapporten, og de informationer, virksomhederne kan vælge at oplyse om i årsrapporten. Disse fremrykkede modtagekontroller vejleder og hjælper dermed virksomhederne og deres rådgivere til at opdage og rette eventuelle fejl så tidligt som muligt i processen – og forud for godkendelsen på generalforsamlingen. Det forventes at medvirke til mere retvisende data om selskabernes finansielle stilling i årsrapporterne og samtidig spare virksomhederne tid. Det er ikke alle modtagekontroller, der kan implementeres som fremskudte modtagekontroller.

De automatiske, digitale modtagekontroller har først og fremmest til formål at hjælpe virksomhederne til at efterleve reglerne og samtidig medvirke til at datakvaliteten i CVR-oplysningerne øges.

Målrettet udsøgning af de mest risikobetonede sager

Erhvervsstyrelsen har fokus på, at det skal være nemt at følge reglerne og svært at omgå dem. Det afspejler sig også i de sager, som styrelsen tager ud til manuel sagsbehandling på baggrund af en vurdering af risiko og væsentlighed. Det betyder, at de automatiske, digitale modtagekontroller bliver suppleret af et yderligere kontrollag – stadig uden at de ansvarlige og regelrette virksomheder mærker til det.

Digitaliseringen og de løbende it-investeringer i registreringsløsningerne har været en afgørende forudsætning for, at Erhvervsstyrelsen har kunne etablere en effektiv data-drevet og risikobaseret kontrol- og tilsynsindsats baseret på anvendelse af nye teknologier som fx machine learning i indsatsen mod økonomisk kriminalitet.

Erhvervsstyrelsen anvender machine learning til at målrette den manuelle kontrol til de sager, hvor risikoen for svig er størst. Machine learning-modeller anvendes bl.a. i forbindelse med monitorering af selskabsregistreringer, herunder til indsatsen mod brug af stråmænd i ledelsen af selskaber, og ved indberetninger af årsrapporter, herunder til indsatsen mod fiktive regnskaber.

Erhvervsstyrelsen har udviklet en avanceret datadrevet analyse- og kontrolplatform baseret på:

1. En grafdatabase, der kan sammenkøre data fra mange forskellige datakilder, fx CVR-data og data fra skattemyndighederne.
2. En machine learning-plattform til afvikling af machine learning-modeller i nær realtid, fx en model, der automatisk kontrollerer alle selskabsregistreringer med det formål at afsløre mulig svindel allerede på registreringstidspunktet.
3. Machine learning-modeller, der analyserer data på prioriterede områder, og hvis data og risikoscore inkorporeres i sagsbehandlingssystemerne til efterfølgende manuel sagsbehandling.

Analyse- og kontrolplatformen gør det dermed muligt for Erhvervsstyrelsen målrettet at identificere de særligt risikofyldte selskabsregistreringer og årsrapporter til en manuel gennemgang allerede i registreringsøjeblikket. Platformen har således effektiviseret og styrket Erhvervsstyrelsens selskabs- og regnskabskontrol og har betydet, at kontrol- og tilsynsindsatsen på få år er blevet en tobenet indsats bestående af en digital, automatiseret kontrol, der understøtter en bred indsats over for alle registreringer med øget generel regelefterlevelse til følge, og en risikobaseret kontrol, der med avanceret dataudsøgning og machine learning understøtter indsatsen med at forebygge og bekæmpe økonomisk kriminalitet.

Erhvervsstyrelsen har således en unik rolle i forhold til at forebygge og bekæmpe økonomisk kriminalitet, inden den for alvor folder sig ud. Hvis økonomisk kriminalitet får lov til at folde sig ud i blot en kortere årrække eller i nogle tilfælde blot måneder, medfører det erfaringsvist et stort og dyrt oprydningsarbejde for andre myndigheder fx skatteforvaltningen og politiet. En tidlig og effektiv forebyggelsesindsats kan således spare betydelige offentlige ressourcer. Erhvervsstyrelsen udgør dermed de facto statens første forsvarslinje mod snyd med selskaber og regnskaber.

På baggrund af den viden og de erfaringer, som Erhvervsstyrelsen høster ved implementering og drift af nye modeller, videreudvikles eksisterende modeller, og der udarbejdes nye. Dermed forfines modellerne og bliver til stadighed mere præcise i forhold til at udsøge netop de sager til kontrol, hvor der er indikationer på svig.

Analyse- og kontrolplatformen anvendes derudover til udsøgning af sager til kontrol på bl.a. revisor- og hvidvaskområdet.

Udover automatiske, digitale modtagekontroller og machine learning-modeller anvender Erhvervsstyrelsen en række andre værktøjer.

En række af Erhvervsstyrelsens kontrol- og tilsynsindsatser er baseret på dataudtræk. Det gælder fx dataudtræk fra CVR til en række af indsatserne i styrelsens regnskabskontrol, fx ulovlige kapitalejerlån, overtrædelser af bogføringsloven og sager vedrørende modificeret konklusion i revisorpåtegningen. I alle tilfælde er der tale om sager, som rejses på baggrund af specifikke poster i virksomheders årsrapporter, og som derfor kan udsøges direkte af de filer, som selskaberne indberetter til Erhvervsstyrelsen i forbindelse med indberetning af deres årsrapporter.

Erhvervsstyrelsen anvender desuden avanceret netværksanalyse til at afdække relationer mellem datapunkter. Det kan fx være personer og selskaber. Det kan være nyttige oplysninger, der kan bruges til at underbygge fakta i konkrete sager, men netværksanalyse kan også anvendes direkte som grundlag for en indsats, hvor en relation i sig selv er problematisk eller decideret ulovlig. Netværksanalyser er bl.a. blevet anvendt i forbindelse med indsatsen for godkendte revisorerers uafhængighed.

En række af de kontroller, som Erhvervsstyrelsen påbegynder, har deres udspring i henvendelser til styrelsen. Det gælder først og fremmest indsigelser fra personer eller selskaber, som mener, at der er foretaget en uretmæssig registrering i Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning. Der kan også være tale om en revisor, hvis navn og identifikationsnummer er misbrugt i en erklæring på en årsrapport. Derudover modtager Erhvervsstyrelsen henvendelser fra tredjemand, som ikke er direkte involveret i virksomheden. Det kan fx være via styrelsens whistleblower-ordning på revisorområdet, eller det kan være via henvendelser fra medier. Endelig iværksætter Erhvervsstyrelsen controlsager på baggrund af henvendelser fra andre samarbejdspartnere og offentlige myndigheder, fx politiet, Skattestyrelsen, Gældsstyrelsen og Fødevarestyrelsen.

Samarbejde på tværs

Samarbejde på tværs både internt mellem Erhvervsstyrelsens forskellige kontrolområder og eksternt mellem myndigheder er et effektivt redskab, når det handler om vejledning såvel som kontrol.

Erhvervsstyrelsen samarbejder med en lang række myndigheder og organisationer, når det handler om at forebygge hvidvask. Således er fx vejledning og undervisningsforløb blevet til i et tæt samarbejde mellem Erhvervsstyrelsen, Finanstilsynet, Politiets Efterretningstjeneste (PET), Skattestyrelsen, Advokatsamfundet og Hvidvasksekretariatet.

Derudover samarbejder Erhvervsstyrelsen på tværs af kontrolområderne i styrelsen omkring virksomheder, personer og grupper af personer, som det vurderes relevant at undersøge nærmere. Det kan skyldes forskellige forhold, fx at den/de pågældende optræder hyppigt i forbindelse med fejlfyldte selskabsregistreringer og samtidig optræder i controlsager på andre områder. I nogle tilfælde vil Erhvervsstyrelsens interne taskforce foretage en 360 graders kontrol ud fra de forskellige regelsæt, styrelsen administrerer, herunder i forhold til mulig stråmandsledelse og problematiske regnskabsmæssige forhold. Det giver langt bedre mulighed for at afdække og stoppe ulovlige aktiviteter effektivt.

Erhvervsstyrelsen samarbejder også med andre myndigheder om sager, der relaterer sig til økonomisk kriminalitet. Sagerne er ofte både omfangsrige og komplekse, da de involverer flere regelsæt og ofte også flere myndigheder. Det er derfor vigtigt, at myndighederne har et solidt og tæt indbyrdes samarbejde, når det kommer til at forebygge og bekæmpe økonomisk kriminalitet. De senere år er dette samarbejde blevet styrket både i form af viden- og datadeling. Fx er Erhvervsstyrelsen med Bandepakke IV – Trygge nabolag i hele Danmark blevet en del af Al Capone-samarbejdet, der skal adressere bandernes økonomiske kriminalitet.

A large, bold yellow number '2' is positioned on the left side of the page. The background features a close-up, slightly blurred view of an open book with a white ribbon. The ribbon is draped across the pages, creating a sense of depth and movement. The lighting is soft, highlighting the texture of the paper and the smooth surface of the ribbon.

2

Nøgletal for kontrol og tilsyn 2023

Erhvervsstyrelsens kontrol- og tilsynsindsats i 2023 dækker over forskellige typer sager.

Sagerne spænder fra sager af betydning kun for de berørte parter til de store sager med betydning for investorer og for samfundet som helhed. Sagerne varierer desuden i omfang og dækker således alt fra de ganske små sager til de tunge og ressourcekrævende sager. Nøgletallene i tabel 1 giver et samlet overblik over kontrol- og tilsynsindsatsen. Der henvises nærmere til omtalen af de enkelte områder i afsnit 3.

TABEL 1

De væsentligste nøgletal for Erhvervsstyrelsens erhvervsrettede kontrol og tilsyn i 2023

	Kontrol-/tilsynsgrundlag	Væsentligste aktiviteter i året
Selskabskontrol – virksomhedsregistreringer	Der er foretaget ca. 362.000 registreringer.	Der er rejst 15.130 kontrolsager i alt, hvoraf 11.382 er registreringskontrolsager, 828 sager er registreringsindsigelse og 2.920 er efterfølgende kontrolsager. Af de 15.130 kontrolsager, er godt 1.800 sager stråmandskontroller.
Modtagekontrol	Samtlige selskabsregistreringer og indberetninger af årsrapporter kontrolleres automatisk på en række punkter.	Der er indført 50 nye automatiske kontroller, heraf er 46 kontroller såkaldte fremskudte modtagekontroller på regnskaber.
Regnskabskontrol	Der er indberettet ca. 330.000 årsrapporter fra regnskabspligtige virksomheder.	Der er rejst 1.371 kontrolsager.
Regnskabskontrol – børsnoterede virksomheder	Der er 193* børsnoterede virksomheder, der har indberettet års- og delårsrapport, heraf er de 118 omfattet af årsregnskabsloven.	Der er rejst 13 kontrolsager.
Tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder	Der er registreret ca. 1.250 godkendte revisionsvirksomheder og ca. 3.100 godkendte revisorer.	Der er gennemført kvalitetskontrolbesøg hos 43 revisionsvirksomheder og afsluttet 65 undersøgelser.
Hvidvasktilsyn	Det anslås, at 14.000 virksomheder og personer er omfattet af tilsynet. Heraf er 1.497 personer og virksomheder registreret i hvidvaskregisteret.	Der er gennemført 205 tilsynsbesøg, hvoraf 184 sager er endeligt afsluttet.
Tilsyn med erhvervsdrivende fonde	Der er 1.435 erhvervsdrivende fonde registreret i Erhvervsstyrelsens register.	Der er rejst 209 sager baseret på temakontroller og 82 sager baseret på risikovurdering.

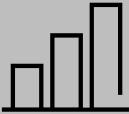

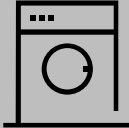

*Tallet inkluderer både virksomheder underlagt Erhvervsstyrelsens og Finanstilsynets kontrol.

3

Fakta om

Erhvervsstyrelsens erhvervsrettede kontrol og tilsyn i 2023

I dette afsnit redegøres nærmere for indsatserne i 2023 på de fem erhvervsrettede kontrol- og tilsynsområder:

	<p>1 Selskabskontrol Kontrol med registreringer i CVR både ved stiftelse af selskabet og ved efterfølgende ændringer.</p>
	<p>2 Regnskabskontrol Forudgående og efterfølgende kontrol med årsrapporter for regnskabspligtige virksomheder omfattet af årsregnskabsloven, kontrol af visse bestemmelser i selskabsloven, primært vedr. ulovlige kapitalejrlån, samt bogføringskontrol efter bogføringsloven.</p>
	<p>3 Tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder Undersøgelser af potentielle overtrædelser af revisorlovgivningen og kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder.</p>
	<p>4 Hvidvasktilsyn Tilsyn med ikke-finansielle virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven.</p>
	<p>5 Tilsyn med erhvervsdrivende fonde Tilsyn med om fondene drives forsvarligt efter deres formål og lovgivningen, samt at fondens ledelse varetager fondens interesser.</p>

Der gives indledningsvis en introduktion til området, og derefter beskrives indsatsen og resultaterne.

3.1. Selskabskontrol

Erhvervsstyrelsens selskabskontrol omfatter kontrol af selskaber, som er kendetegnet ved, at ejerne alene kan hæfte for selskabets forpligtelser med deres kapitalindskud, hvilket er væsentligt for, at flere iværksættere tør opstarte deres virksomhed. Til gengæld løber kreditorer og andre interessenter en større risiko, som øges, hvis den tilgængelige viden om selskaberne ikke er korrekt, og især hvis der er offentliggjort besludte svigagtige oplysninger.

Formålet med Erhvervsstyrelsens selskabskontrol er at understøtte det danske selskabssystem ved at kontrollere overholdelse af de selskabsretlige regler, herunder at forebygge og bekæmpe, at danske selskaber anvendes til hvidvask og økonomisk kriminalitet. Erhvervsstyrelsens kontrolhjemmel er bred, og der kan føres kontrol med alle selskabsretlige forhold i selskabet. Erhvervsstyrelsens fokus i selskabskontrollen er kontrol af de oplysninger, der er offentligt tilgængelige i det Centrale Virksomhedsregister (CVR).

Erhvervsstyrelsen understøtter dette formål og selskabernes regelefterlevelse ved at anvende data og udnytte nye teknologier, som machine learning, til at skabe en målrettet og risikobaseret selskabsretlig kontrolindsats.

Antallet af virksomheder, der er omfattet af Erhvervsstyrelsens kontrol af selskabslovgivningen, er stigende, jf. tabel 2.

TABEL 2

Udvikling i antallet af virksomheder omfattet af selskabskontrollen (2021-2023)

	2021	2022	2023
Aktieselskaber	33.979	33.374	32.703
Anpartsselskaber	304.956	314.912	323.842
Iværksætterselskaber	4.175	42	37**
Partnerselskaber/ kommanditaktieselskaber	1.596	1.690	1.734
Kapitalselskaber i alt	344.706	350.018	358.327
LEV-virksomheder*	5.272	4.920	5.228
I alt	349.978	354.938	363.544

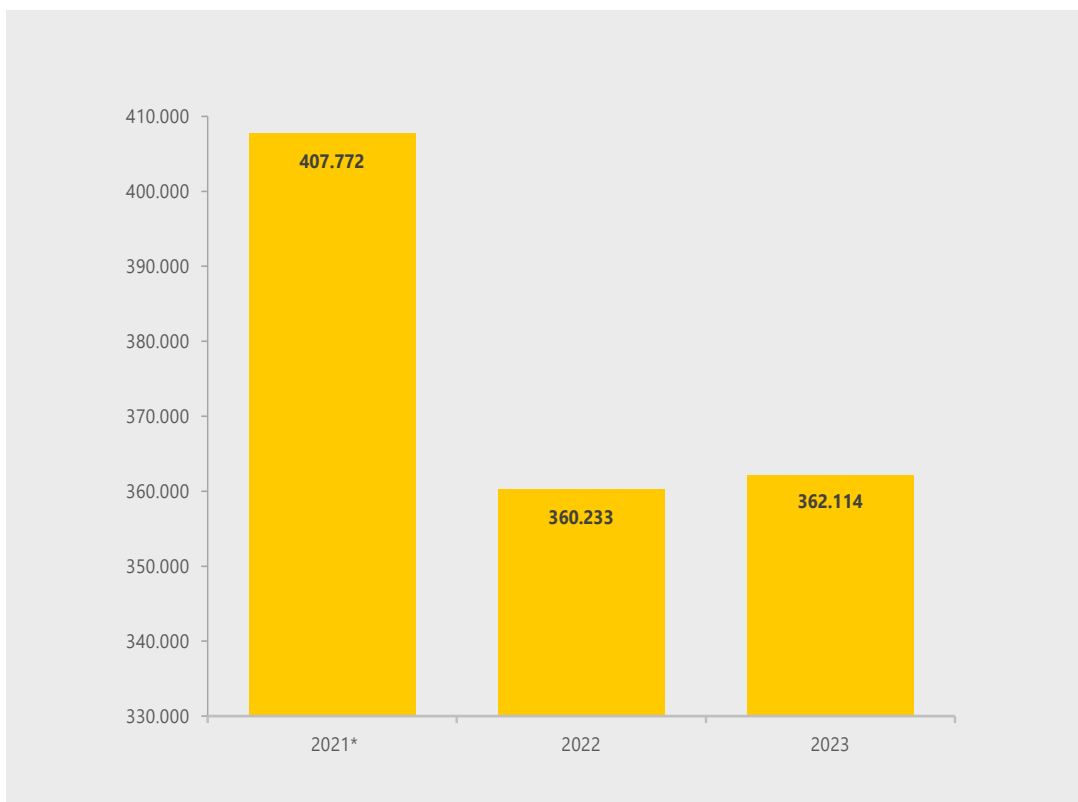
*LEV-virksomheder er erhvervsdrivende virksomheder med begrænset ansvar, som ikke er kapitalselskaber eller fonde. Virksomhederne er som udgangspunkt omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder (LEV) og skal registreres i Erhvervsstyrelsen.

**Iværksætterselskaberne blev afskaffet i 2021, og virksomhederne fik en frist til enten at lade sig opløse eller omregistrere til et anpartsselskab. De resterende iværksætterselskaber er selskaber, som er ved at blive opløst efter de almindelige regler i selskabsloven, herunder ved frivillig likvidation.

Langt størstedelen af alle stiftelser og ændringer af virksomheder registreres straks efter anmeldelsen uden manuel sagsbehandling. Erhvervsstyrelsen har dog mulighed for at udtage sager til manuel sagsbehandling (registreringskontrol). Derudover behandler Erhvervsstyrelsen sager, hvor en person eller et selskab henvender sig til Erhvervsstyrelsen, fordi personen eller selskabet gør indsigelse i forbindelse med en gennemført registrering i Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning (registreringsindsigelser). Endelig har Erhvervsstyrelsen mulighed for efterfølgende at anmode om dokumentation for en registrerings lovlighed i op til fem år efter registreringen (efterfølgende kontrol).

FIGUR 1

Udvikling i antallet af virksomhedsregistreringer omfattet af selskabskontrollen (2021-2023)

*Det højere antal registreringer i 2021 skyldes fristen for omregistrering af iværksætterselskaber til anpartsselskaber eller afviklingen af iværksætterselskaber, som udløb den 15. oktober 2021.

3.1.1 Registreringskontrol

Erhvervsstyrelsen arbejder løbende med at placere kontrollen, hvor den er mindst byrdbærende for selskaberne. Det er derfor væsentligt, at kontrollen kan foretages allerede i selve anmeldelsessituationen, da de administrative og økonomiske konsekvenser ved en

efterfølgende kontrol kan være betydelige. De fleste kontroller, som også er de mindst byrdefulde, sker allerede i forbindelse med anmeldelsen i Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning.

Under anmeldelsen foretages der således automatisk, digital kontrol på mere end 20 punkter af, om de indtastede oplysninger opfylder minimumsbetingelserne efter selskabslovgivningen, og om registreringen kan gennemføres. Minimumsbetingelserne omfatter bl.a., at der er indsat en ledelse, som opfylder selskabslovens krav, at der er indskudt en minimumsselskabskapital, og at stiftelserne og ændringerne er blevet foretaget inden for selskabslovens frister. Derudover bliver oplysninger som adresse og personoplysninger tjekket op imod andre registre, fx Det Centrale Personregister (CPR) og Danmarks Adresseregister (DAR).

Herefter kommer en række valideringer og machine learning-kontroller i forbindelse med indsendelsen af anmeldelsen. Hvis anmeldelsen falder for disse kontroller, kræver det en manuel sagsbehandling, hvor det gennemgås om selskabet opfylder lovgivningen.

Når en anmeldelse opfylder minimumsbetingelserne, gennemføres registreringen. Langt størstedelen af anmeldelserne straksregistreres. Hvis anmeldelsen udtages til manuel sagsbehandling, kan Erhvervsstyrelsen anmode om yderligere dokumentation, før anmeldelsen enten registreres eller afvises. Når anmeldelsen bliver udtaget til manuel sagsbehandling som led i en kontrol, bliver den omfattet af registreringskontrollen.

Registreringskontrollen er inddelt i tre tematiske kategorier, som omfatter almen kontrol, kontrol af virksomheder, hvor der er en forøget risiko for, at virksomheden skal benyttes til økonomisk kriminalitet, samt kontrol på baggrund af risici forbundet med anmelder.

TABEL 3
Antallet af registreringskontroller (2023)

	2023*
Almen kontrol	2.447
Svigskontroller	6.395
Anmelderkontroller	4.994
RegistreringskontROLSager i alt	11.382**

*Denne måde at opgøre sagerne på er ny, hvorfor sammenligningstal er udeladt.

**En kontrolsag kan være udtaget på flere forhold samtidig, fx som en anmelderkontrol og en almen kontrol, og vil derfor tælle med i flere kategorier, men dog kun én gang i det totale antal registreringskontROLSager, som er blevet behandlet.

Der er i 2023 samlet set behandlet omtrent det samme antal sager i registreringskontrollen som i 2022.

Almen kontrol

Almen kontrol er kontrol af, om den almindelige selskabslovgivning er overholdt i registreringen. Det kan fx være kontrol af, om selskabskapitalen er til stede ved en genoptagelse, om selskabsdeltagerne er registreret med en korrekt bopælsadresse, eller om et anmeldt stiftelsesdokument er korrekt underskrevet. Almen kontrol har til formål at sikre, at de oplysninger, som registreres i CVR, er korrekte. Dette har både betydning for den virksomhed, hvis oplysninger bliver registreret og udstillet i CVR, samt for de mange brugere af CVR-oplysninger, som fx kreditorer og andre myndigheder, der benytter oplysningerne i deres arbejde.

Erhvervsstyrelsen benytter machine learning-modeller til at udtage de særligt risikofyldte registreringer til manuel sagsbehandling, hvor der er en høj risiko for, at selskabslovgivningen ikke er overholdt. Derudover har Erhvervsstyrelsen også identificeret visse sagstyper og dokumenttyper, som styrelsen ud fra en risikovurdering udtager til kontrol, idet forholdene oftest ikke overholder selskabslovgivningen. Dette er fx anmeldelser af stiftelser og kapitalforhøjelser, hvori der er blevet udarbejdet en ledelseserklæring om kapitalindskuddet.

Svigskontrol

Svigskontrol er kontrol af registreringer, hvor registreringen bliver udtaget grundet en risiko for, at virksomheden skal benyttes til at begå svig eller anden økonomisk kriminalitet. Denne kontrol har særligt fokus på at hindre, at selskaber stiftes eller ændres til at blive anvendt til økonomisk kriminalitet, fx ved at der indsættes stråmænd i ledelsen.

Til det formål har Erhvervsstyrelsen udviklet en machine learning-model (svigmodellen) med det formål at finde potentielle svigvirksomheder, der foretager registreringer i Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning. Svigmodellen scorer samtlige selskabsretlige anmeldelser i nær realtid, og udtager registreringer til manuel sagsbehandling, hvis virksomhedens svigscore overskrider Erhvervsstyrelsens fastsatte tærskelværdi.

Udover registreringer udtaget af svigmodellen udtager Erhvervsstyrelsen også svigkontroller på baggrund af de personer, som bliver forsøgt indsat i selskaberne enten som ejere eller som ledelsesmedlemmer. Det kan fx være personer, som Erhvervsstyrelsen tidligere har konstateret, har ageret som stråmænd, eller personer, som andre myndigheder har varslet Erhvervsstyrelsen om.

Selskabskontrollens kontrol af reelle ejere og stråmænd bliver nærmere beskrevet i afsnittene 3.1.4 og 3.1.5.

Anmelderkontrol

Anmelderkontrol er kontrol af registreringer, som bliver udtaget til kontrol på baggrund af, hvem der foretager registreringen. Det er kontrol af personer, hvor Erhvervsstyrelsen tidligere har spærret for deres adgang til at foretage straksregistreringer, og hvor nye registreringer derfor udtages til manuel sagsbehandling. Anmelders adgang bliver spærret, hvis Erhvervsstyrelsen på baggrund af en kontrolsag har en begrundet formodning om, at der er sket misbrug af Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning.

I takt med Erhvervsstyrelsens større fokus på svigskontroller får flere anmeldere frataget deres mulighed for at foretage straksregistreringer. Formålet med kontrollen er at forhindre nyt misbrug. Registreringerne, som bliver udtaget til kontrol, kan omhandle både almindelig overholdelse af selskabslovgivningen eller svigskontrol. Anmelders adgang til at foretage straksregistreringer vil efter en konkret vurdering fra Erhvervsstyrelsen blive genetableret, hvis styrelsen finder, at der ikke længere er en begrundet formodning for misbrug af Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning.

3.1.2 Registreringsindsigelse

Sager vedrørende indsigelse omfatter henvendelser fra personer eller selskaber, som mener, at der er foretaget en uretmæssig registrering i Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning, der vedkommer deres person eller selskab.

Det er derved kontrolsager, som ikke rejses på Erhvervsstyrelsens eget initiativ, men på baggrund af en indsigelse fra en anden part over registreringen.

TABEL 4
Registreringsindsigelse (2021-2023)

	2021	2022	2023
Adresseindsigelse	558	605	564
Øvrige indsigelse	435	318	264
Indsigelse i alt	993	923	828

Adresseindsigelser

Erhvervsstyrelsen modtager løbende indsigelser omhandlende selskaber, der ikke kan kontaktes på deres registrerede hjemstedsadresse. Grunden hertil vil oftest være, at selskabet har været registreret på bopælsadressen hos en selskabsdeltager, og efter at denne person fraflytter adressen, glemmer ledelsen også at skifte selskabets adresse.

Erhvervsstyrelsen ser dog også sager, hvor selskaber bevidst bliver registreret på en hjemstedsadresse, som selskabet ikke kan kontaktes på. Dette sker oftest med selskaber, hvor der er indikationer på, at de skal benyttes til svig eller økonomisk kriminalitet.

Erhvervsstyrelsen har et tæt samarbejde med andre myndigheder, herunder særligt Skatteforvaltningen og Fødevarestyrelsen, som varsler Erhvervsstyrelsen, hvis de på baggrund af en udgående kontrol konstaterer, at et selskab ikke kan træffes på den registrerede hjemstedsadresse.

Selskaberne får mulighed for at registrere en ny hjemstedsadresse, som selskabet kan kontaktes på. Sker dette ikke, flytter Erhvervsstyrelsen administrativt selskabets adresse til styrelsens adresse, og anmoder Sø- og Handelsretten om at tvangsopløse selskabet.

Øvrige indsigelser

De øvrige indsigelser omhandler indsigelser over alle former for selskabsregistreringer, som ikke omhandler virksomheders hjemstedsadresse. Dette kan fx være en indsigelse over en afholdt generalforsamling, som en kapitalejer ikke mener har været lovligt afholdt, registreringen af en revisor, som ikke har påtaget sig hvervet som revisor for selskabet, eller en indsigelse fra en person, som uretmæssigt er blevet registreret ud af selskabets direktion.

Indsigelserne vil oftest bero på interne uenigheder og konflikter blandt selskabsdeltagere og er oftest konflikter, som Erhvervsstyrelsen som registreringsmyndighed ikke kan afgøre. Erhvervsstyrelsen oplever dog også sager, hvor der sker egentlige uretmæssige registreringer, som fx hvor en person uretmæssigt bliver fjernet fra ledelsen i et selskab, og en anden person uretmæssigt bliver indsat.

På baggrund af en indsigelse foretager Erhvervsstyrelsen en kontrol af registreringen, der bliver gjort indsigelse over. Hvis Erhvervsstyrelsen under sagen kan konstatere, at registreringen er uretmæssigt foretaget, kan styrelsen administrativt tilbageføre registreringen. I sådanne tilfælde vil styrelsen normalt også spærre for, at den pågældende anmelder kan foretage straksregistreringer i Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning, ligesom styrel-

sen generelt foretager politianmeldelse af forholdet. Konkret betyder det, at anmelderen fortsat kan benytte Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning, men anmeldelserne vil blive taget ud til manuel sagsbehandling med henblik på at sikre korrektheden i registreringen.

Hvis Erhvervsstyrelsen ikke kan konstatere, at registreringen er uretmæssigt foretaget, træffes der afgørelse om at henvise spørgsmålet om registrerings lovlighed til domstolene. I ganske få sager konstaterer Erhvervsstyrelsen en sådan tvivl om lovligheden af registreringerne, at styrelsen også træffer afgørelse om at spærre for fremtidige registreringer på selskabet, indtil domstolene har taget stilling til det. Dette vil oftest ske i sager, hvor der er strid omkring ejerskabet til et selskab.

KENDELSE FRA ERHVERVSANKENÆVNET OM FORTOLKNINGEN AF EJERAFTALER

Erhvervsankenævnet har i 2023 udtalt sig omkring Erhvervsstyrelsens mulighed for at foretage en fortolkning af en ejeraftale. Kendelsen er et godt eksempel på Erhvervsstyrelsens kompetencer i forhold til at kunne konstatere, om en registrering er uretmæssigt foretaget.

I sagen gjorde en tidligere direktør og ejer indsigelse til Erhvervsstyrelsen over, at vedkommende var blevet fjernet som legal ejer af et kapital selskab. Registreringen var blevet foretaget af en advokat på instruks fra majoritets ejeren af selskabet. På baggrund af indsigelsen foretog Erhvervsstyrelsen en kontrol af registreringen og bad advokaten om at indsende en redegørelse over lovligheden af registreringen.

Erhvervsstyrelsen modtog herefter en redegørelse, hvori det fremgik, at der var indgået en ejeraftale vedrørende kapitalandele, som gjorde, at såfremt klager blev opsagt i selskabet, så havde klager en forpligtelse til også at sælge sine kapitalandele. Da klager var blevet opsagt som direktør af selskabet, var hans kapitalandele også blevet indløst.

Da en ejeraftale vedrører et rent aftaleretligt forhold mellem ejerne, ligger det uden for Erhvervsstyrelsens kompetence at foretage en fortolkning af gyldigheden af aftalen. Derfor traf Erhvervsstyrelsen afgørelse om, at styrelsen ikke kunne konstatere, at ejerregistreringen ikke havde været lovligt foretaget, og at spørgsmålet om registrerings lovlighed henhørte under domstolene.

Erhvervsstyrelsens afgørelse blev efterfølgende påklaget til Erhvervsankenævnet, som i 2023 afsagde kendelse i sagen. Erhvervsankenævnet stadfæstede styrelsens afgørelse og udtalte i sagen:

“Ankenævnet tiltræder, at registreringens lovlighed beror på en nærmere bedømmelse af parternes aftalegrundlag, herunder indholdet af de omhandlede ejeraftaler. Ankenævnet finder, at det på det foreliggende ikke kan fastslås, at den omhandlede registrering er ulovligt foretaget, eller at anmelder ikke har haft den fornødne bemyndigelse til at foretage registreringen.”

3.1.3 Efterfølgende kontrol

Som supplement til registreringskontrollen foretager Erhvervsstyrelsen efterfølgende kontrol af registreringer, der er gennemført. Det kan både være en kontrol af de registreringer, som ikke bliver udtaget til kontrol i registreringsfasen, og kontrol af de oplysninger, som virksomheder løbende skal sørge for, er registreret korrekt i CVR. Det kan fx være kontrol af, at selskabet er registreret med en hjemstedsadresse, selskabet kan kontaktes på, og kontrol af, at selskabets reelle ejere-registreringer fortsat er retvisende. Erhvervsstyrelsen kan foretage kontrol af lovligheden af en registrering i op til fem år efter registreringen er foretaget.

Formålet med den efterfølgende kontrol er således det samme som med registreringskontrollen, men i modsætning til registreringskontrollen er det oftest ikke Erhvervsstyrelsen, som selv bliver opmærksom på, at registreringen ikke opfylder selskabslovgivningen. Erhvervsstyrelsen har et tæt samarbejde med andre myndigheder, som løbende orienterer Erhvervsstyrelsen, såfremt de bliver opmærksom på forhold, som kan være i strid med lovgivningen. Derudover modtager Erhvervsstyrelsen også henvendelser fra borgere og andre virksomheder.

Hvis Erhvervsstyrelsen konstaterer, at der er foretaget en registrering, som ikke er sket i overensstemmelse med selskabslovgivningen, kan Erhvervsstyrelsen træffe afgørelse om at tilbageføre registreringen. Erhvervsstyrelsen kan desuden registrere ledelsen eller ejerne i et selskab som fratrædt, ligesom Erhvervsstyrelsen kan anmode skifteretten om at tvangsopløse selskabet.

TABEL 5
Fordeling af sager i den efterfølgende kontrol (2023)*

	2023
Adressekontrol	1.051
Fejlrettelser	950
Anden efterfølgende kontrol	919
Efterfølgende kontROLSager i alt	2.920

*Denne måde at opgøre sagerne på er ny, hvorfor sammenligningstal er udeladt.

Adressekontrol

Adressekontrol omfatter kontrol af, om selskaber og selskabsdeltagere er registreret med en korrekt hjemsteds- eller bopælsadresse. Efter selskabslovgivningen skal selskabsdeltagere og selskaber være registreret i CVR med henholdsvis bopælsadresse og hjemstedsadresse. Kravet om registrering af en adresse skal sikre, at det er muligt for en kreditor, myndighed eller andre at kunne komme i kontakt med selskabet og i sidste ende at kunne forkynde en stævning af dem. Efter dansk lovgivning er det således alene muligt at forkynde en stævning for en person eller en virksomhed ved fysisk fremmøde og ikke pr. e-mail eller Digital Post.

Formålet med kontrollen er dermed at hindre, at personer og selskaber bevidst eller ubevidst skjuler sig fra deres kreditorer, myndigheder eller andre ved at være registreret med en adresse, de ikke kan kontaktes på.

Når Erhvervsstyrelsen bliver opmærksom på, at et selskab eller en selskabsdeltager ikke kan kontaktes på den registrerede adresse, foretager Erhvervsstyrelsen en kontrol af forholdet. Erhvervsstyrelsen giver selskabet en frist til at registrere selskabets eller selskabsdeltagerens korrekte adresse. Hvis dette ikke sker inden for fristen, kan Erhvervsstyrelsen registrere selskabsdeltageren som fratrædt eller oversende selskabet til tvangsopløsning for at være uden en lovlig hjemstedsadresse.

ERHVERVSSTYRELSENS ADRESSEKONTROL I 2023

Erhvervsstyrelsen kontrollerer, om personer og selskaber, som er registreret i CVR, er registreret med en lovlig henholdsvis bopæls- og hjemstedsadresse.

I 2023 har Erhvervsstyrelsen samlet set i registreringsindsigelserne og i den efterfølgende kontrol foretaget over 1.500 adressekontroller. Kontrollerne omfatter både personers registrerede bopælsadresser i CVR samt selskabers hjemstedsadresser.

Langt de fleste controlsager munder ud i, at selskabet eller selskabsdeltageren får registreret en ny kontaktpar adresse. I de tilfælde, hvor det ikke sker, registrerer Erhvervsstyrelsen selskabsdeltagerne ud af selskaberne eller flytter selskabets adresse til Erhvervsstyrelsens adresse og anmoder skifteretten om at opløse selskabet.

Antal controlsager i 2023

Kontrol af hjemstedsadresser	1.075
Kontrol af bopælsadresser	488
Total	1.563

Antal sanktioner i 2023

Fratrædelse af selskabsdeltagere	145
Tvangsopløst eller slettet	321
Total	466

I de resterende sager er adressen blevet berigtiget, sagen er blevet lukket på anden vis, fx hvis der er indsat et andet ledelsesmedlem, eller selskabet er lukket.

Fejlrettelser

Fejlrettelser adskiller sig fra andre efterfølgende kontroller ved, at sagerne bliver opstartet efter anmodning fra virksomhederne selv eller deres rådgivere. Sagerne omhandler virksomheder, der kontakter Erhvervsstyrelsen, fordi de ønsker at få rettet de registrerede oplysninger på deres selskab. Dette kan enten være, fordi selskabet har foretaget en registreringsfejl ved en tidligere registrering, eller at man ønsker at ændre en allerede truffet beslutning, som er blevet registreret.

Formålet med kontrollen er at sikre, at en fejlrettelse og dermed den nye registrering opfylder selskabslovgivningen, og at et selskab ikke forsøger at ændre tidligere registrerede oplysninger, fordi det senere bliver bekendt med, at det vil være mere fordelagtigt, fx af skattemæssige hensyn.

Hvis Erhvervsstyrelsen kan konstatere, at registreringen, der ønskes rettet, beror på en fejlskrift eller en nullitet, kan styrelsen foretage en ændring til registreringen eller helt administrativt tilbageføre den i sin helhed. Hvis det registrerede forhold stemmer overens med den dokumentation, som Erhvervsstyrelsen modtog i forbindelse med registreringen, kan styrelsen ikke foretage en ændring af de registrerede oplysninger og vil i stedet træffe afgørelse om at henvise spørgsmålet om registreringens lovlighed til domstolene.

Anden efterfølgende kontrol

Anden efterfølgende kontrol dækker over alle andre efterfølgende controlsager, som ikke vedrører adressekontrol eller fejlrettelser. Sagerne omfatter alle registrerede forhold, som skal registreres i CVR efter selskabslovgivningen. Dette kan fx være en kontrol af, om selskabskapitalen har været indbetalt ved en kapitalforhøjelse, om den registrerede ledelse udøver den faktiske ledelse i et selskab (herunder stråmandskontroller), eller om et selskab har registreret korrekte oplysninger om de reelle ejere. Sagerne spænder vidt og omfatter både almen kontrol med overholdelse af selskabsloven samt svigskontrol.

Formålet med kontrollen er at sikre lovligheden af allerede registrerede forhold, og at udvælgelsen af sager sker data- og risikobaseret.

Når Erhvervsstyrelsen bliver opmærksom på et registreret forhold, som ikke fremstår lovligt efter selskabslovgivningen, foretages der enten en efterfølgende kontrol af den anmelder, som har registeret forholdet, eller af selskabet, som forholdet er registeret for. Hvis Erhvervsstyrelsen under kontrollen kan konstatere, at registreringen er i strid med lovgivningen, kan styrelsen enten tilbageføre registreringen, registrere en fratrædelse af selskabsdeltagerne, eller anmode skifteretten om at opløse selskabet. Sanktionsformen afhænger af hvilken slags overtrædelse, der er sket.

Tvangsopløsninger i den efterfølgende kontrol

I tabel 6 vises antallet af sager, hvor et selskab oversendes til tvangsopløsning som følge af Erhvervsstyrelsens efterfølgende kontrol. Derudover oversender Erhvervsstyrelsen også selskaber til tvangsopløsning som afledt konsekvens af en controlsag. Det kan fx være sager som led i en stråmandskontrol i registreringskontrollen, jf. afsnit 3.1.5, hvor selskabet har modtaget en opløsningstrussel grundet manglende ledelse, og Erhvervsstyrelsen afviser at registrere en person ind i et selskab, fordi styrelsen vurderer, at den pågældende er en stråmand.

TABEL 6

Udvikling i antallet af selskaber oversendt til tvangsopløsning ved skifteretten som led i den efterfølgende kontrol (2021-2023)

	2021	2022	2023
Selskaber oversendt til tvangsopløsning	202	176	343
Heraf selskaber oversendt til tvangsopløsning uden mulighed for genoptagelse	17	22	2

Den store udvikling i oversendelserne fra 2022 til 2023 skyldes Erhvervsstyrelsens adressekontrol, samt at styrelsen har haft en særlig kontrolindsats i den efterfølgende stråmands kontrol, hvilket har ført til, at flere selskaber er oversendt til tvangsopløsning ved skifteretten.

3.1.4 Kontrol af reelle ejere

En reel ejer er den fysiske person, der ejer eller kontrollerer en virksomhed ved direkte eller indirekte ejerskab over en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler. Virksomheder, der er omfattet af reglerne om reelle ejere, er forpligtede til at indhente og opbevare dokumentation om deres reelle ejere, herunder dokumentation for de forsøg, de har foretaget for at identificere de reelle ejere.

Formålet med reglerne om reelle ejere er at skabe gennemsigtighed i danske virksomheders ejerstrukturer, så både beslutningsgange og pengestrømme bliver transparente. Gennemsigtigheden skal modvirke, at midler skjules i skattelylande og være med til at forhindre hvidvask og terrorfinansiering. Erhvervsstyrelsens kontrol af reelle ejere sker både i registreringskontrollen og i den efterfølgende kontrol.

TABEL 7

Udvikling i antallet af kontroller af reelle ejere (2021-2023)

	2021	2022	2023
Registreringskontrol*	-	301	217
Efterfølgende kontrol**	152	256	381
Kontrol af reelle ejere i alt	152	557	598

*Erhvervsstyrelsen er i 2022 begyndt særskilt at opgøre, hvor mange kontroller af reelle ejere styrelsen foretager i registreringskontrollen. Sagerne er inkluderet i opgørelsen over registreringskontrol sager i afsnit 3.1.1.

**Sagerne er inkluderet i opgørelsen over efterfølgende kontrolsager i afsnit 3.1.3.

Kontrol af reelle ejere i registreringskontrollen

Erhvervsstyrelsen foretager kontrol af reelle ejere i registreringskontrollen, hvis styrelsen på baggrund af de anmeldte ejeroplysninger er i tvivl om, hvorvidt oplysningerne om ejerskabet i selskabet er korrekte. Erhvervsstyrelsen foretager enten kontrollen som følge af, at sagen er udtaget til manuel kontrol på baggrund af et risikobaseret grundlag eller som led i en stråmandskontrol af den anmeldte ledelse i et selskab. Det kan fx være tilfældet, hvor en formodet stråmand også er anmeldt som selskabets reelle ejer.

Efterfølgende kontrol af reelle ejere

I den efterfølgende kontrol foretager Erhvervsstyrelsen kontrol af registrerede oplysninger om reelle ejere i danske virksomheder på et risikobaseret grundlag. Erhvervsstyrelsen har i den efterfølgende kontrol fokus på at vejlede virksomheder om deres forpligtelser, hvad angår reglerne om reelle ejere og muligheden for at berigtige forhold, der kan berigtiges, for at hindre, at virksomhederne oversendes til tvangsopløsning.

Erhvervsstyrelsen har dog også i den efterfølgende kontrol fokus på selskaber, hvor styrelsen har en formodning om, at selskabet aktivt forsøger at skjule det reelle ejerskab. Ved manglende overholdelse af reglerne om reelle ejere vil Erhvervsstyrelsen i disse sager kunne oversende selskabet til tvangsopløsning.

Indberetning af uoverensstemmelser om reelle ejere

Siden 2020 har virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven haft pligt til at foretage indberetning af uoverensstemmelser i oplysninger om reelle ejere, som de bliver bekendte med i forbindelse med udførelsen af kundekendskabsprocedurer, og som ikke stemmer overens med de oplysninger om reelle ejere, der er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system. Formålet hermed er at sikre, at oplysningerne om reelle ejere i Erhvervsstyrelsens register er opdaterede og aktuelle for derved at skabe gennemsigtighed i virksomheders ejerforhold, så det bliver sværere at sløre ejerskabet af en virksomhed gennem indviklede selskabskonstruktioner. Indberetningspligten indebærer ikke en mistanke om hvidvask, terrorfinansiering eller skatteunddragelse. Der er alene tale om en indberetning af uoverensstemmelser, der skal sikre, at oplysningerne om reelle ejere er nøjagtige og aktuelle. Såfremt der er en mistanke om hvidvask m.v., skal der ske særskilt underretning til Hvidvasksekretariatet under National Enhed for Særlig Kriminalitet (herafter NSK).

Når Erhvervsstyrelsen modtager en indberetning, foretager styrelsen en undersøgelse af de indberettede forhold og kan som en del af undersøgelsen kontakte såvel indberetter

som den konkrete virksomhed. Langt de fleste forhold bliver herefter, når det er nødvendigt, berigtiget af virksomheden. Erhvervsstyrelsen kan også, såfremt styrelsen finder det nødvendigt, anmode virksomheden om at redegøre for og dokumentere det reelle ejerforhold i virksomheden.

Hvis virksomheden enten ikke berigtiger registreringen af ejerforholdene eller ikke indsender dokumentation for det reelle ejerforhold, kan Erhvervsstyrelsen i sidste ende anmode skifteretten om at tvangsopløse selskabet, eller styrelsen kan slette virksomheden fra Erhvervsstyrelsens register.

TABEL 8

Udvikling i antallet af indberetninger af uoverensstemmelser om reelle ejere (2021-2023)

	2021*	2022	2023
Pengeinstitut	716	429	803
Advokater	0	0	0
Revisorer	148	26	8
Øvrige	14	31	239
Indberetninger i alt	878	486	1.042

*Tallene for 2021 er blevet korrigeret i forhold til Årsberetning 2021, så der anvendes samme opgørelsesmetode.

Antallet af modtagne indberetninger af uoverensstemmelser om reelle ejere er steget betydeligt fra 2022 til 2023. Stigningen skyldes særligt et stigende antal indberetninger fra pengeinstitutterne. Erhvervsstyrelsen har en løbende dialog med de forpligtede enheder og særligt pengeinstitutterne om, hvorledes indholdet i indberetningerne af uoverensstemmelserne om reelle ejere kan forbedres. For en nærmere beskrivelse af Erhvervsstyrelsens vejledningsindsats over for reelle ejere, se afsnit 3.1.6.

3.1.5 Stråmandskontrol

En stråmand er fx en person, der indsættes som direktør i et selskab uden reelt at deltage i selskabets drift eller påtage sig ledelsesopgaverne i selskabet. Formålet med at anvende en stråmand er at skjule den reelle bagmand for kreditorer og myndigheder og dermed undgå erstatnings- og straffeansvar for handlinger udført som led i selskabsdriften.

Stråmænd anvendes ofte til at sløre kriminelle bagmænd ved at registrere personer ind i selskaberne, som reelt ikke har nogen relation til virksomheden.

Formålet med Erhvervsstyrelsens stråmandskontrol er at hindre, at selskaber bliver benyttet til at begå økonomisk kriminalitet, og at bagmænd kan skjule sig for at undgå retsforfølgelse. Det sker ved at hindre, at der bliver indsat stråmænd i virksomhederne og ved at afregistrere stråmænd, som allerede er indsat i virksomhederne.

Erhvervsstyrelsen har ligesom i 2022 haft fokus på stråmandskontrollen i registreringsfasen for at forhindre, at nye stråmænd bliver registreret ind i virksomhederne. Stigningen i antallet af stråmandskontroller skyldes bl.a., at tidligere afviste stråmænd forsøges indsat i andre og nye selskaber.

TABEL 9

Udvikling i antallet af kontroller af identitet og udøvelse af faktisk ledelse (2021-2023)

	2021	2022	2023
Stråmandskontroller i registreringskontrollen*	691	1.211	1.338
Stråmandskontroller i den efterfølgende kontrol**	115	237	480
Stråmandskontroller i alt	806	1.448	1.818

*Sagerne er inkluderet i opgørelsen over registreringskontrol sager i afsnit 3.1.1.

**Sagerne er inkluderet i opgørelsen over efterfølgende kontrolsager i afsnit 3.1.3.

Stråmandskontrol i registreringskontrollen

Erhvervsstyrelsen har i 2023 gennemført lidt mere end 100 flere stråmandskontroller i registreringskontrollen end i 2022. Det er fortsat Erhvervsstyrelsens svigmodel, som identificerer flest stråmandskontroller i registreringskontrollen.

Når Erhvervsstyrelsen foretager en stråmandskontrol i registreringskontrollen, anmoder Erhvervsstyrelsen om, at der bliver indsendt dokumentation for, at det anmeldte ledelsesmedlem skal udøve den faktiske ledelse i selskabet. Oftest anmoder Erhvervsstyrelsen også anmelderen, som foretager registreringen, og personen som skal indsættes, om at indsende dokumentation for deres identitet. Det gør styrelsen, da personer, som anvendes som anmeldere til at foretage registreringen eller forsøges indsat i en stråmandsrolle, ofte får misbrugt deres identitet.

Såfremt der ikke bliver indsendt dokumentation for udøvelse af den faktiske ledelse og/eller dokumentation for identiteten, træffer Erhvervsstyrelsen afgørelse om at afvise at registrere personen ind i selskabet. I særlig grove tilfælde foretager Erhvervsstyrelsen også politianmeldelse af forholdet.

Erhvervsstyrelsen oplever fortsat i en del tilfælde forsøg på at fabricere dokumentation for udøvelse af den faktiske ledelse i selskaberne. Når styrelsen i forbindelse med en sag modtager dokumentation, der formodes at være fabriceret, kan det i nogle tilfælde være vanskeligt at afvise registreringen, fordi det ikke kan dokumenteres, at materialet er fabriceret i forbindelse med styrelsens kontrol. Erhvervsstyrelsen kan dermed være nødsaget til at registrere en person ind i et selskab, selvom styrelsen har en formodning om, at personen kunne være en stråmand. Når det sker, kan Erhvervsstyrelsen på et senere tidspunkt følge op på sagen med en efterfølgende stråmandskontrol.

Efterfølgende stråmandskontrol

Erhvervsstyrelsen har i 2023 afsluttet dobbelt så mange efterfølgende stråmandskontrolsager som i 2022. Det skyldes først og fremmest en særlig indsats på efterfølgende stråmandskontrolsager, som er rejst på baggrund af indberetninger fra andre myndigheder. Erhvervsstyrelsen har et tæt samarbejde med flere myndigheder som Skattestyrelsen, Gældsstyrelsen og Fødevarestyrelsen, der gør styrelsen opmærksom på konkrete personer, som de i deres kontrol har konstateret agerer som stråmænd i virksomheder. Erhvervsstyrelsen arbejder løbende på at udvide samarbejdet med relevante myndigheder i forhold til at modtage flere henvendelser om formodet stråmænd.

Ved en efterfølgende stråmandskontrol anmoder Erhvervsstyrelsen selskabet om at indsende dokumentation for, at det registrerede ledelsesmedlem har udøvet den faktiske ledelse af selskabet. Der er tale om et højere dokumentationskrav end ved registreringskontrollen, da personen der foretages kontrol af, er registreret i ledelsen af selskabet, og derved burde kunne dokumentere, at personen har udøvet ledelsen af selskabet. Hvis det ikke kan dokumenteres, at ledelsen har udøvet den faktiske ledelse af selskabet, kan Erhvervsstyrelsen afregistrere ledelsen. Hvis selskabet ikke kan indsætte en ny, lovlig ledelse, vil styrelsen anmode skifteretten om at opløse selskabet. Hvis Erhvervsstyrelsen ikke modtager svar på styrelsens kontrol, træffer styrelsen afgørelse om at oversende selskabet til tvangsopløsning.

Formålet med den efterfølgende stråmandskontrol er, at den skal supplere Erhvervsstyrelsens registreringskontrol. Det gælder særligt i de tilfælde, hvor en formodet stråmand ikke kunne standses i registreringskontrollen, og i de tilfælde, hvor styrelsen får henvendelse om mulige stråmænd i eksisterende selskaber fra andre myndigheder.

SÆRLIG INDSATS I DEN EFTERFØLGENDE STRÅMANDSKONTROL I 2023

Erhvervsstyrelsen modtager løbende indberetninger fra andre myndigheder om formodede stråmænd i virksomheder. Henvendelserne kommer primært fra Skattestyrelsen, som Erhvervsstyrelsen har et formaliseret samarbejde om udveksling af oplysninger vedrørende stråmænd med. Erhvervsstyrelsen modtager endvidere henvendelser om formodede stråmænd fra fx Gældstyrelsen, Fødevarestyrelsen og Politiet.

Erhvervsstyrelsen har primært prioriteret stråmandsindsatsen i registreringskontrollen, så kontrollen effektivt forebygger, at et selskab med en stråmand i ledelsen kan misbruges til svindel i modsætning til en efterfølgende kontrol, hvor svindlen allerede er i gang, og hvor det som følge af indsættelsen af en stråmand i ledelsen kan være svært at gøre et ansvar overfor de reelle bagmænd gældende. Erhvervsstyrelsen har i 2023 forsøgt at afdække, om Erhvervsstyrelsen kan styrke sin indsats mod stråmænd ved at anvende nogle af ressourcerne fra registreringskontrollen til at styrke indsatsen i den efterfølgende stråmandskontrol.

Under indsatsen er der blevet rejst 105 efterfølgende controlsager, hvori Erhvervsstyrelsen har anmodet selskaberne om at indsende dokumentation for, at deres registrerede ledelse udøver den faktiske ledelse i selskaberne.

- I 45 sager har Erhvervsstyrelsen truffet afgørelse om at oversende selskabet til tvangsopløsning, da Erhvervsstyrelsen slet ikke har modtaget et svar på kontrollen.
- I 29 sager har Erhvervsstyrelsen afregistreret ledelsen i selskabet, da der ikke er blevet indsendt dokumentation på, at ledelsen har udøvet den faktiske ledelse i selskabet.
- I 5 sager er selskabet blevet tvangsopløst eller gået konkurs under kontrollen.
- I 26 sager har selskabet indsendt dokumentation for, at ledelsen udøver den faktiske ledelse i selskabet.

På baggrund af resultaterne fra indsatsen i 2023 vil Erhvervsstyrelsen fortsætte indsatsen i 2024 på indberetninger fra andre myndigheder. Indsatsen har vist, at forudsætningen for en effektiv stråmandskontrol er, at der både fokuseres på stråmænd i registreringskontrollen og i den efterfølgende kontrol.

3.1.6 Vejledning

Erhvervsstyrelsen har i 2023 løbende haft dialog med interessenter og brancheorganisationer omkring fortolkningen af de selskabsretlige regler og de konkrete udfordringer, som Erhvervsstyrelsen oplever i forhold til regelefterlevelsen på de selskabsretlige anmeldelser til registrering i CVR. Særligt anvender styrelsen dialogen med organisationer i rådgiverbranchen til at videreformidle vejledningsmateriale, fx gennem nyheder, artikler m.v., til deres medlemmer, da det er styrelsens erfaring, at denne vejledning højner den generelle regelefterlevelse på området.

Vejledning om reelle ejere

Erhvervsstyrelsen har ligeledes været i løbende dialog om vejledning om reelle ejere med interessenter og forpligtede enheder, der, efter hvidvaskloven, er forpligtet til at indberette uoverensstemmelser ift. de registrerede oplysninger om reelle ejere, som de i forbindelse med deres kundekendingsprocedurer finder. Styrelsen vil i 2024 fortsætte dialogen med interessenterne og deres brancheorganisationer samt ansvarlige myndigheder.

Styrelsen har i 2023 arbejdet på en opdateret vejledning om indberetning af uoverensstemmelser, der vil blive offentliggjort i 2024. I forbindelse med offentliggørelsen af den opdaterede vejledning vil Erhvervsstyrelsen også tilbyde workshops til de forpligtede enheder, der skal indberette uoverensstemmelser, samt til rådgivere, der ønsker forståelse for reglerne om reelle ejere, herunder hvad et selskab er forpligtet til at overholde.

3.2. Regnskabskontrollen

Erhvervsstyrelsen modtog i 2023 ca. 330.000 årsrapporter fra de regnskabspligtige virksomheder omfattet af årsregnskabsloven. Godt 97 pct. af de modtagne årsrapporter er aflagt af små virksomheder i regnskabsklasse B, mens 119 er aflagt af børsnoterede virksomheder omfattet af årsregnskabsloven.

Regnskabskontrollen er inddelt i to faser. Den første fase ligger i forbindelse med indberetningen af årsrapporten og omfatter alle de indberettede årsrapporter aflagt efter årsregnskabsloven. Her har Erhvervsstyrelsen en række automatiske, digitale modtagekontroller, som allerede ved indberetningen kontrollerer, om visse nærmere definerede fejl – eller indikatorer på fejl – optræder i årsrapporterne. Den efterfølgende fase er manuel kontrol foretaget af sagsbehandlere. Her udtages et antal af de offentliggjorte årsrapporter til en nærmere kontrol. Denne kontrol udføres som udgangspunkt på et risikobaseret grundlag eller som en fokuseret, temabaseret indsats.

For de børsnoterede virksomheder er der tale om en særlig udvidet kontrol, idet alle virksomheder over tid vil blive kontrolleret.

Formålet med Erhvervsstyrelsens regnskabskontrol er først og fremmest at medvirke til, at de årsrapporter, som virksomhederne indberetter, er korrekte og af høj kvalitet, da regnskabsbrugerne træffer vigtige beslutninger om kreditter og investeringer på baggrund af årsrapporterne. Derudover har kontrollen til formål at hindre, at der indberettes oppustede eller fiktive årsrapporter med den intention at anvende dem til svindel over for fx kreditorer og investorer.

3.2.1 Automatiske, digitale modtagekontroller

Gennem de seneste 10 år har Erhvervsstyrelsen systematisk arbejdet med at udvikle kontroller, så de bliver stadig mere digitale, automatiserede og risikobaserede. Fundamentet herfor er bl.a. indførelsen af digitale regnskaber i 2012. Indførelsen af automatiske, digitale modtagekontroller var et af de første skridt i retningen af en automatiseret kontrol.

Modtagekontroller bidrager til, at den indberettede årsrapport indeholder det mest retvisende billede af virksomhedens finansielle stilling, ligesom kontrollerne understøtter, at virksomhederne efterlever lovgivningen på området. Modtagekontrollerne er en hjælp til selskaberne – og selskaberne mærker selvsagt ikke kontrollerne, hvis indberetningerne er korrekte.

Selve kontrollen sker på to tidspunkter i processen fra tilblivelse af årsrapporten til indberetning heraf. For det første er der integreret kontrolpunkter allerede i de taksonomier, der ligger til grund for de regnskabsløsninger, hvori årsregnskaberne udarbejdes, de såkaldte "fremskudte kontroller". En digital årsrapport dannes på baggrund af en såkaldt taksonomi, der er en form for indholdsfortegnelse over indholdet i årsrapporten. For at vejlede og hjælpe virksomheder så tidligt som muligt til at udarbejde fyldestgørende og korrekte regnskaber og for siden hen at spare virksomheden for at bruge unødvendig tid og ressourcer på at rette fejl og mangler, har Erhvervsstyrelsen implementeret nogle automatiske, digitale kontroller i taksonomierne.

For det andet er der integreret kontrolpunkter i de indberetningssystemer, som selskaberne indberetter deres årsrapporter i til Erhvervsstyrelsen. Her mødes samtlige årsrapporter af automatiske, digitale kontroller på en række punkter. Nogle kontroller kan betyde, at årsrapporten afvises på grund af fejl (hård kontrol), mens andre kontroller kan give virksomheden vejledning om mulige fejl, men uden at årsrapporten afvises (blød kontrol).

TABEL 10

Udvikling i antallet af digitale modtagekontroller (2021-2023)

	2021	2022	2023
Implementering af nye kontroller	4	13	4
Slettede kontroller	5	1	-
Implementering af fremskudte kontroller	-	7	46
Modtagekontroller i drift i alt	188	207	257

På baggrund af de gode erfaringer fra 2022 med de første "fremskudte modtagekontroller" har Erhvervsstyrelsen haft særligt fokus herpå i 2023 og implementeret yderligere 46 af denne type. Disse 46 "fremskudte modtagekontroller" har primært til formål at vejlede virksomhederne med oplysninger om balancen, resultatopgørelsen, ledelsesberetningen m.m. Det betyder fx, at kontrollerne sikrer, at balancesummen er til stede og er positiv, at aktiver og passiver stemmer, og at ledelsespåtegningen er udfyldt, når det er et krav.

Det er Erhvervsstyrelsens forventning, at flere modtagekontroller fremover vil blive implementeret i taksonomien i regnskabsløsningerne, da det gør det lettere og hurtigere for

selskaberne at få rettet fejl og mangler, inden regnskabet skal godkendes på selskabets generalforsamling. Det er ikke alle modtagekontroller, der kan fremrykkes og integreres i regnskabsløsninger. Det gælder fx tilfælde, hvor der sker en sammenligning af indtastede oplysninger med oplysninger i andre registre eller med tidligere regnskabsår. I sådanne tilfælde kan kontrollen alene ske i forbindelse med indberetningen til Erhvervsstyrelsen.

Derudover er der implementeret fire nye automatiske, digitale modtagekontroller i Erhvervsstyrelsens indberetningsløsning. De skal sikre, at virksomhederne overholder de nye krav til risikobrancher om en erklæring fra en uafhængig revisor om assistance med opstilling af årsregnskabet og revisionspligt for virksomheder med en balance på over 50 mio. kr. Idet lovkravet først træder i kraft for årsregnskaber, der begynder 1. januar 2023 eller senere, og fristen for indberetning heraf først er i 2024, har disse kontroller endnu ikke været aktiveret.

Erhvervsstyrelsen har til stadighed fokus på at udvikle nye automatiske, digitale modtagekontroller på de områder, hvor det giver mening og har reel effekt. Herudover har Erhvervsstyrelsen fokus på, om de idriftsatte kontroller virker hensigtsmæssigt.

Erhvervsstyrelsen har derudover fortsat fokus på at rydde op i antallet af taksonomier, hvorfor der i 2023 igen er lukket for en række ældre taksonomier. Dette gøres for at sikre, at virksomhederne ikke indberetter årsrapporter på forældede versioner af taksonomien, hvilket er med til at højne datakvaliteten og regelefterlevelsen hos virksomhederne.

3.2.2 Efterfølgende, manuelle kontroller

Erhvervsstyrelsens efterfølgende, manuelle regnskabskontrol består dels i en række målrettede og fokuserede indsatser, hvor væsentlige fejl eller indikationer på væsentlige fejl udsøges direkte på baggrund af de digitalt indberettede årsrapporter, og dels i en øvrig risikobaseret kontrol, hvor de kontrollerede årsrapporter udsøges på baggrund af andre faktorer. Kontrollen har i den forbindelse et særligt fokus på at forhindre, at regnskaberne anvendes til økonomisk kriminalitet.

Herudover har Erhvervsstyrelsen fokus på at yde vejledning, der understøtter virksomhederne i fortolkningen af lovgivningen på området.

TABEL 11

Udvikling i antallet af sager baseret på efterfølgende, manuelle kontroller (2021-2023)

	2021	2022	2023
Ulovlige kapitalejrlån	1.043	829	821
- Heraf antal genoptagne ældre sager	750	180	30
Overtrædelser af bogføringsloven	129	140	163
- Heraf overtrædelse af bogføringsloven oplyst i revisors påtegning	129	129	129
- Heraf bogføringskontrol med virksomheder der har fravalgt revision samt nystiftede virksomheder	-	11	34
Modificeret konklusion i revisors påtegning	42	32	22
Indikationer på fiktivt regnskab	111	182*	151
Øvrige risikobaserede sager	216	544*	214
Sager i alt	1.541	1.727	1.371

*Der er for 2022 blevet flyttet to sager fra indsatsen "Øvrig risikobaseret kontrol" til indsatsen "Indikationer på fiktive regnskaber", og antallet af rejste sager i 2022 er derfor rettet i forhold til Årsberetning 2022.

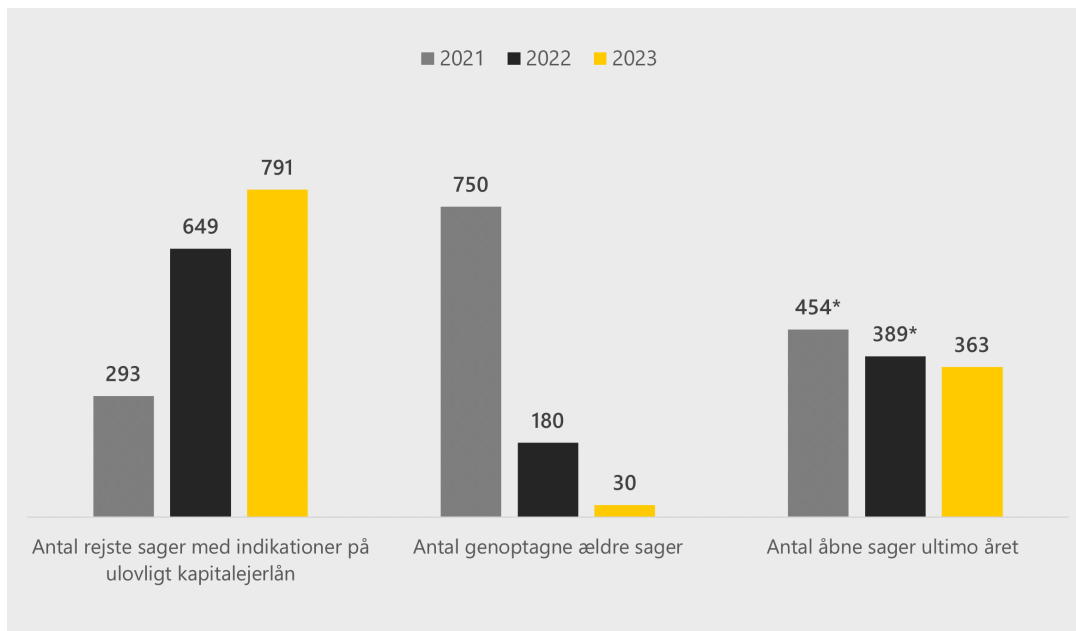
Ulovlige kapitalejrlån

Ulovlige kapitalejrlån udsøges som udgangspunkt på baggrund af den relevante post i balancen, men Erhvervsstyrelsen har i årets løb også udsøgt potentielt ulovlige kapitalejrlån ud fra andre kriterier. Indsatsen mod ulovlige kapitalejrlån indeholder derudover et mindre antal sager om ulovlig selvfinansiering, som er lån, en virksomhed ulovligt har ydet i forbindelse med overtagelsen af virksomheden.

Erfaringen viser, at kapitalejrlånene i 80-90 pct. af de sager, som Erhvervsstyrelsen rejser, er ulovlige.

Erhvervsstyrelsen har i de to forudgående år gennemført en større indsats med genoptagelse og afslutning af ældre sager om ulovlige kapitalejrlån. Der var primo 2023 en lille rest af disse ældre sager, som er blevet genoptaget i løbet af året. I tillæg til de 791 nyopstartede sager har Erhvervsstyrelsen således genoptaget ca. 30 ældre sager. Henset til, at oprydningen af de ældre sager stort set er afsluttet, har 2023 været tættere på at være et "normalt kontrolår", hvilket også afspejles i antallet af nystartede sager.

FIGUR 2
Udvikling i antallet af sager vedrørende ulovlige kapitalejrlån (2021-2023)

*Antallet af åbne sager ultimo 2021 og 2022 er korrigeret i forhold til Årsberetning 2022.

I 2023 har der igen været fokus på sager, hvor der er mistanke om, at et ulovligt kapital-ejerlån er skjult. Arbejdet har bl.a. bestået i udsøgning af årsrapporter, hvor der er forskellige former for indikationer på, at der er ydet et ulovligt lån fra virksomheden, men uden at der er indregnet et sådant i balancen. Udsøgningerne har resulteret i 27 kontrolsager.

Ved væsentlige overtrædelser af reglerne om kapitalejrlån politianmelder Erhvervsstyrelsen som udgangspunkt forholdet samt påbyder revision af de to kommende årsregnskaber.

TABEL 12
Reaktioner i sager vedrørende ulovlige kapitalejrlån (2021-2023)

	2021	2022	2023
Samlet lånemasse i sager med indikationer på ulovligt kapitalejrlån	ca. 200 mio. kr.	ca. 470 mio. kr.	ca. 590 mio. kr.
Antal virksomheder påbudt revision i kommende to regnskabsår	264	233	190
Antal virksomheder politianmeldt	266	249	192

Stigningen i lånemassen i 2023 skyldes primært et større antal af nye, rejste sager, samt at et mindre antal sager omfattede større lån.

I slutningen af 2022 ændrede Erhvervsstyrelsen praksis i forhold til, hvornår Erhvervsstyrelsen vil foretage anmeldelse til politiet for overtrædelse af reglerne om kapitalejrlån. Praksisændringen medfører, at flere betingelser skal være opfyldte, før en overtrædelse bliver anmeldt. Det har i 2023 betydet et lavere antal politianmeldelser i forhold til forudgående år.

Overtrædelser af bogføringsloven

Erhvervsstyrelsens kontrol med overholdelse af bogføringsloven omfatter to forskellige typer af kontrol.

Den ene kontrol tager afsæt i virksomheder, som er omfattet af revision, og hvor revisor dermed har afgivet en erklæring på årsregnskabet. Kontrollen omfatter kun de årsregnskaber, hvor revisor i erklæringen har givet oplysninger om overtrædelse af bogføringsloven. Ved denne kontrol er overtrædelsen af bogføringsloven således allerede konstateret, inden Erhvervsstyrelsen igangsætter selve kontrollen.

Den anden type bogføringskontrol er relativ ny og tager udgangspunkt i henholdsvis nystiftede virksomheder, som endnu ikke har aflagt virksomhedens første årsrapport, samt virksomheder, der har fravalgt revision. Udgangspunktet for denne kontrol er således, at Erhvervsstyrelsen påser, om der er væsentlige indikationer på overtrædelser af bogføringsloven.

De to forskellige indsats vedrørende overtrædelse af bogføringsloven dækker således forskellige grupper af virksomheder. Desuden er der forskel i tidspunktet for, hvornår styrelsen kan indlede en kontrol. Tidligere har overtrædelser af bogføringsloven i høj grad været afhængig af, at revisor fremhævede dette forhold i forbindelse med revision af årsregnskabet. Ved indførelse af den nye bogføringslov i 2022 har Erhvervsstyrelsen fået øget mulighed for at igangsætte en bogføringskontrol på et væsentligt tidligere tidspunkt end hidtil. Den nye bogføringslov medfører således, at det nu er muligt at afdække overtrædelser af bogføringsloven, allerede inden virksomhederne har aflagt deres første årsrapport, ligesom styrelsen også har mulighed for at afdække overtrædelser af bogføringsloven hos virksomheder, der har fravalgt revision.

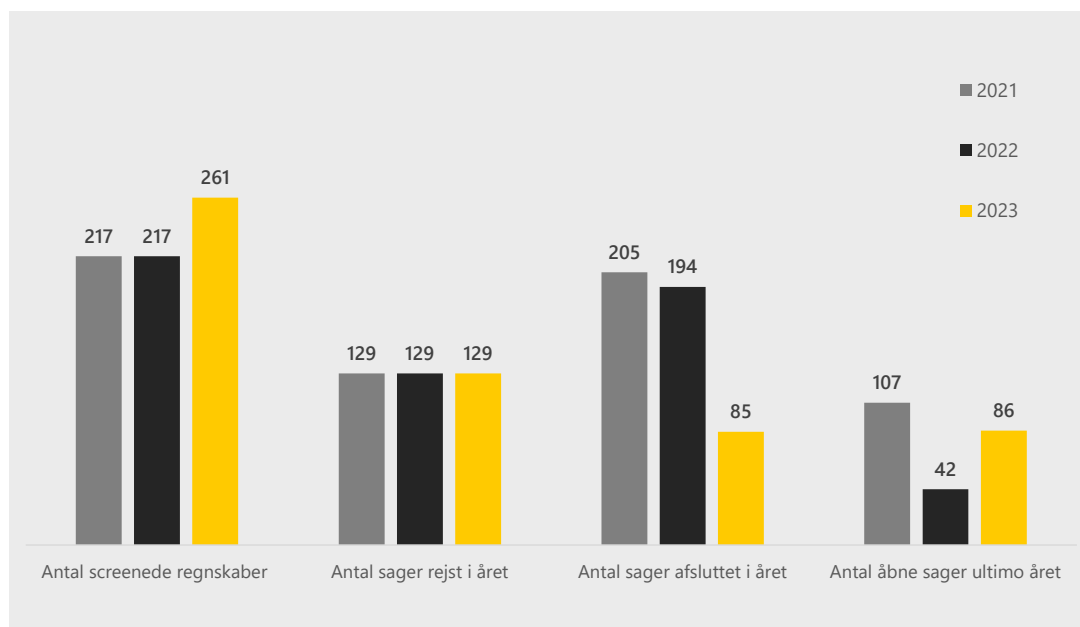
Begge indsats har dog det samme overordnede formål, nemlig at sikre overholdelse af bogføringsloven og på den måde sikre mere pålidelige og fyldestgørende regnskaber.

Overtrædelse af bogføringsloven oplyst i revisors påtegning

Erhvervsstyrelsen har udsøgt og screenet alle regnskaber, hvor revisor har anført en overtrædelse af bogføringsloven, og regnskaber, hvor revisors påtegning indikerer, at der er overtrædelse af bogføringsloven. Kontrollen omfatter årsregnskaber, hvor revisor enten alene har fremhævet et forhold vedrørende overtrædelse af bogføringsloven, og/eller hvor overtrædelsen har været af en sådan karakter, at revisor har modificeret sin konklusion.

FIGUR 3

Udvikling i antallet af sager vedrørende overtrædelser af bogføringsloven påpeget af revisor (2021-2023)

Erhvervsstyrelsen har i 2023 rejst 129 sager, hvor revisor har påpeget en overtrædelse af bogføringsloven. Der udestod ultimo 2023 en mindre andel af de sager, hvor revisor har oplyst i sin påtegning på årsrapporten for 2022, at der på balancetidspunktet var en overtrædelse af bogføringsloven. Disse sager er startet primo 2024.

De af revisor påpegede overtrædelser af bogføringsloven kan fx bero på, at virksomheden ikke har sikret, at registreringer kan dokumenteres ved bilag, eller ikke har haft et ajourført bogholderi.

TABEL 13

Fordeling af rejste sager på baggrund af revisors påtegning (2021-2023)

	2021	2022	2023
Antal sager rejst, hvor revisor alene har fremhævet forhold vedrørende overtrædelse af bogføringsloven	62	88	93
Antal sager rejst, hvor revisor grundet overtrædelse af bogføringsloven desuden har modificeret sin påtegning	67	41	36
Sager i alt	129	129	129

Erhvervsstyrelsen kan – foruden et påbud om at bringe overtrædelsen til ophør – fratage virksomhederne muligheden for at fravælge revision i de tilfælde, hvor der er sket væsentlige overtrædelser af bogføringsloven.

TABEL 14

Reaktioner i sager, hvor revisor har påpeget en overtrædelse af bogføringsloven (2021-2023)

	2021	2022	2023
Antal virksomheder frataget mulighed for at fravælge revision	71	49	17
Heraf antal virksomheder, der tillige er politianmeldt	46	29	11

Bogføringskontrol af virksomheder, der har fravalgt revision, eller som er nystiftede

Den nye bogføringslov har medført, at Erhvervsstyrelsen på et tidligt stadie hos virksomhederne har mulighed for at undersøge, om der er indikationer på væsentlige overtrædelser af bogføringsloven.

Erhvervsstyrelsen kan i forbindelse med kontrollen bl.a. anmode virksomhederne om oplysninger, som er nødvendige for at kunne vurdere, om der er væsentlige indikationer på, at bestemmelserne i bogføringsloven er overtrådt.

I tilfælde af at Erhvervsstyrelsen i forbindelse med en bogføringskontrol bliver bekendt med væsentlige indikationer på overtrædelser af bogføringsloven, kan Erhvervsstyrelsen kræve, at virksomheden indsender en erklæring afgivet af en godkendt revisor, der erklærer sig om, at der ikke er overtrædelser af bogføringsloven. Styrelsen har i 2023 ikke fundet anledning til at anvende denne mulighed.

Erhvervsstyrelsen kan oversende en virksomhed til tvangsopløsning, hvis et påbud om indsendelse af en erklæring fra revisor om overholdelse af bogføringsloven ikke efterleves, eller såfremt en virksomhed indledningsvist ikke reagerer på styrelsens anmodning om oplysninger og fremsender det forespurgte materiale.

Erhvervsstyrelsen har i 2023 rejst 34 sager, hvoraf 32 er afsluttet i 2023. Det resulterede i, at otte virksomheder blev oversendt til skifteretten til tvangsopløsning, heraf har tre virksomheder efterfølgende anmodet om genoptagelse. Yderligere har kontrollen i et tilfælde medført, at styrelsen har givet et fremadrettet påbud som følge af en overtrædelse af bogføringsloven. Styrelsen har i 23 sager ikke fundet væsentlige overtrædelser af bogføringsloven. Der er i forlængelse af kontrollen foretaget fire hvidvaskunderretninger.

Regnskaber med modificeret konklusion i revisors påtegning

Erhvervsstyrelsen har ud fra en risikobaseret tilgang kontrolleret et udsnit af de regnskaber, hvor revisor ikke har været i stand til at afgive en konklusion på regnskabet eller i revisionspåtegningen har taget forbehold for indregningen eller målingen af en eller flere regnskabsposter.

Erhvervsstyrelsens indsats er rettet mod at få berigtiget de overtrædelser, som ligger bag de modificerede konklusioner i revisors påtegning, og på den måde sikre korrekte regnskaber i CVR.

TABEL 15

Udvikling i antallet af sager vedrørende regnskaber med modificeret konklusion i revisors påtegning (2021-2023)

	2021	2022	2023
Antal screenede regnskaber med modificeret konklusion	94	86	280
Antal sager rejst i året	42	32	22
Antal sager afsluttet i året*	58	44	26
Antal åbne sager ultimo året	21	9	5

*Sagerne kan have flere samtidige reaktioner.

Fokus for indsatsen i 2023 har – ligesom for indsatsen i 2022 – især været at følge op på revisorforbehold afgivet vedrørende manglende koncernregnskab, manglende indhentelse af engagementsforespørgsler og manglende varelageroptælling. Alle er forhold,

som er en væsentlig del af revisionsprocessen samt aflæggelsen af årsrapporten. Udvalget af et af disse forhold kan således have en væsentlig betydning for årsrapportens kvalitet og dermed for brugerne af årsrapporten. Derudover er der i udvælgelsesprocessen taget udgangspunkt i forbeholdets karakter samt størrelsen af henholdsvis forbeholdet og virksomheden. Det har betydet, at styrelsen også har rejst controlsager på andre typer af forbehold afgivet af revisor.

Erhvervsstyrelsen har i 2023 screenet en del flere regnskaber end de foregående år for at evaluere og kvalitetssikre de kriterier og den metode, som ligger til grund for udvælgelse af sager til kontrol. Konklusionen herpå er, at såvel kriterier som metode sikrer udvælgelse af de rigtige sager, og både kriterier og metode vil derfor også finde anvendelse fremadrettet.

Hvis Erhvervsstyrelsen påbyder virksomheden at udarbejde et nyt, revideret årsregnskab, fratages virksomheden samtidig muligheden for at fravælge revision i de to kommende regnskabsår. Det gælder uanset, om virksomheden allerede lovligt har fravalgt revision for det kommende regnskabsår. Formålet er at sikre, at virksomheden også fremover overholder gældende lovgivning og efterkommer styrelsens påbud.

TABEL 16

Reaktioner i sager om modificeret konklusion (2021-2023)

	2021	2022	2023
Påbud om at rette fejlen/fejlene i kommende årsrapport	17	9	6
Påbud om at udarbejde en ny årsrapport	32	25	14
Frataget muligheden for at fravælge revision	37	28	16
Afsluttet uden reaktion	16	15	8

Indikationer på fiktivt regnskab

Ved fiktive regnskaber forstås regnskaber, der indeholder så væsentlige fejl, at det kan indikere, at regnskabet er udarbejdet på skrømt. Det kan fx være et regnskab, som er kunstigt oppustet for derved at indikere en væsentlig bedre finansiell stilling i selskabet, end virkeligheden er. Et sådant regnskab vil fx kunne anvendes til at opnå kreditter i forbindelse med indkøb eller til at overbevise potentielle investorer om at investere i selskabet. Erhvervsstyrelsen anvender machine learning til at udsøge regnskaber til manuel sagsbehandling, hvor der er indikationer på, at driften, balancen og/eller egenkapitalen er oppustet.

I 2023 har Erhvervsstyrelsen på baggrund af modellens resultater rejst 151 sager, hvor der var indikationer på, at virksomhedens årsregnskab kunne være fiktivt.

TABEL 17

Udvikling i antallet af sager med indikationer på, at regnskabet kan være fiktivt (2021-2023)

	2021	2022	2023
Antal sager rejst i året	111	182*	151
Antal sager afsluttet i året	110	145	138
Antal åbne sager ultimo året	1	38	51

*Der er for 2022 blevet flyttet to sager fra indsatsen "Øvrig risikobaseret kontrol" til indsatsen "Fiktive regnskaber", og antallet af rejste sager i 2022 er derfor rettet i forhold til Årsberetning 2022.

Ved sagsbehandlingen vil Erhvervsstyrelsen i de fleste tilfælde anmode virksomheden om en redegørelse og relevant dokumentation. I nogle tilfælde vil årsrapporten indeholde så mange eller så væsentlige fejl og mangler, at der må træffes afgørelse om, at årsrapporten skal berigtiges, og at årsregnskabet skal revideres af en godkendt revisor. Såfremt virksomhederne ikke indsender redegørelse og dokumentation eller et revideret årsregnskab, kan styrelsen anmode skifteretten om at tvangsopløse virksomheden.

Af de 138 afsluttede sager i 2023 er det styrelsens vurdering, at 6 ud af 10 virksomheder havde udarbejdet et fiktivt regnskab. Dette baseres på, at virksomheden enten er blevet tvangsopløst, taget under konkurs eller har indsendt en ny årsrapport med et revideret regnskab, der viste, at det oprindelige regnskab indeholdt væsentlige fejl og dermed var vildledende for regnskabsbrugerne.

EN KONKRET SAG MED INDIKATIONER PÅ FIKTIVT REGNSKAB

En virksomhed havde, uden bistand fra en revisor, udarbejdet og indberettet sin årsrapport for 2022 til Erhvervsstyrelsen. Årsrapporten blev pga. en høj risikoscore udtaget til manuel kontrol, og Erhvervsstyrelsen fandt i den forbindelse flere væsentlige fejl. Virksomheden blev derfor påbudt at indsende en ny årsrapport for 2022 med et revideret årsregnskab.

Det nye regnskab, hvor en revisor havde foretaget revision, viste et markant anderledes billede af virksomhedens økonomi:

- Årets resultat gik fra 0 kr. til ca. -14 t.kr.
- Virksomhedens balancesum blev reduceret fra ca. 39 mio. kr. til 0 kr.
- Egenkapitalen blev reduceret fra ca. 11 mio. kr. til ca. minus 38 t.kr. og gik dermed fra at være positiv til at være negativ.

Samtidig fremgik det af revisionspåtegningen, at der er væsentlig usikkerhed om virksomhedens fortsatte drift.

Machine learning-modellen, som udsøger sagerne, er hidtil udelukkende anvendt på regnskaber, som ikke indeholder en erklæring fra en revisor. I 2023 er machine learning-modellen forsøgsvis anvendt på 50 regnskaber, som var påført en erklæring fra en godkendt revisor.

Forsøget viste, at næsten hver fjerde af de regnskaber, som modellen udsøgte, indeholdt forhold, som styrelsen fandt interessante. På denne baggrund er det besluttet, at modellen fra 2024 også skal anvendes på regnskaber med en erklæring fra en godkendt revisor. Disse regnskaber bliver derved fremadrettet omfattet af kontrolindsatsen mod fiktive regnskaber.

Erhvervsstyrelsen har i 2023 evalueret indsatsen og brugen af machine learning-modellen. Evalueringen er af praktiske årsager baseret på resultaterne fra 2022.

EVALUERING AF INDSATSEN MOD FIKTIVE REGNSKABER

Evalueringen er sket på basis af de 182 regnskabskontROLSager på årsrapporter, hvor der var indikationer på, at årsrapporten kunne være fiktiv, som blev rejst i 2022.

- I 103 sager traf Erhvervsstyrelsen afgørelse om, at virksomheden skulle indsende en ny og berigtiget årsrapport.
- I 62 af de 103 sager imødekom virksomhederne påbuddet og indsendte en ny årsrapport med et revideret regnskab.

- I 40 af de 103 sager blev virksomhederne oversendt til tvangsopløsning ved skifteretten (heraf 35 for ikke at efterkomme påbuddet). Den sidste sag fulgte et andet sagsforløb.
- Udover de 103 sager blev 17 oversendt til tvangsopløsning, inden Erhvervsstyrelsen traf afgørelse.

I alt blev 57 virksomheder oversendt til tvangsopløsning, heraf 47 som følge af kontrolsagen, hvilket svarer til ca. hver fjerde virksomhed.

En nærmere gennemgang af de 62 nye regnskaber viser, at der i 53 af regnskaberne, svarende til over 85 pct., var sket en negativ ændring af egenkapitalen og i 43 af regnskaberne, svarende til ca. 70 pct., var sket en negativ ændring af balancesummen fra den oprindelige årsrapport til den berigtigede årsrapport. I de samme 43 regnskaber er der tillige tale om en negativ udvikling i egenkapitalen.

Der har fra de oprindelige årsrapporter til de berigtigede årsrapporter været tale om en justering af balancesummen med gennemsnitligt 53 pct. svarende til 2.468.728 kr. og af egenkapitalen med 157 pct. svarende til 2.133.037 kr. Den samlede justering af balancesummen har været 153 mio. kr. og af egenkapitalen 132 mio. kr. De største enkeltstående justeringer har været:

- Bruttofortjeneste/resultat: Fra ca. 12,8 mio. kr. til 0 kr.
- Årets resultat: Fra ca. 34 mio. kr. til ca. 250.000 kr.
- Balancesum: Fra ca. 46,5 mio. kr. til ca. 500.000 kr.
- Egenkapital: Fra ca. 34 mio. kr. til ca. 300.000 kr.

Samlet set er det Erhvervsstyrelsens vurdering, at dette indikerer, at ca. 2/3 af de udsøgte virksomheder havde udarbejdet et fiktivt regnskab, da virksomhederne enten er blevet tvangsopløst, taget under konkurs eller har indsendt en ny årsrapport med et revideret regnskab, der viste, at det oprindelige regnskab indeholdt væsentlige fejl og dermed var vildledende for regnskabsbrugerne.

Øvrig risikobaseret regnskabskontrol

Erhvervsstyrelsens øvrige risikobaserede regnskabskontrol er rettet mod årsrapporter, der indeholder væsentlige overtrædelser af årsregnskabsloven og selskabsloven og har i 2023 bl.a. haft fokus på virksomheder, hvor der har været indikationer på, at regnskaberne kan være anvendt som led i organiseret svindel. Herudover har styrelsen haft en række sager med forfalskede påtegninger, som den misbrugte godkendte revisor ikke har haft kendskab til og dermed ikke har aflagt.

I den øvrige risikobaserede regnskabskontrol har styrelsen fra år til år fokus på forskellige områder, hvorfor nogle indsatser køres et enkelt år, mens andre indsatser kører flere år i træk, hvilket ligeledes afspejler sig i nedenstående tabel.

TABEL 18

Udvikling i antallet af øvrige risikobaserede sager (2021-2023)

	2021	2022	2023
Overholdelse af størrelsesgrænser for fravalg af revision	52	52	57
Ulovlig udbytteudlodning	11	-	6
Virksomheder noteret på First North	33	-	-
Immaterielle aktiver	-	30	-
Særlige mikro-regler (samt effektmåling)	-	261	-
Diverse risikobaserede sager	120	201	151
Øvrige risikobaserede sager i alt	216	544*	214

*Der er for 2022 blevet flyttet to sager fra indsatsen "Øvrig risikobaseret kontrol" til indsatsen "Indikationer på fiktive regnskaber". Antallet af rejste sager i 2022 er derfor korrigeret i forhold til Årsberetning 2022.

Overholdelse af størrelsesgrænser for fravalg af revision

Erhvervsstyrelsen har i 2023 fortsat haft fokus på virksomheder, der har indsendt en årsrapport med et ikke-revideret årsregnskab, men hvor der har været indikationer på, at størrelsesgrænserne for at kunne fravælge revision var overskredet. Størrelsesgrænserne for fravalg af revision er 4 mio. kr. i balancesum, 8 mio. kr. i nettoomsætning og et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 12. To af disse størrelser må ikke være overskredet i to på hinanden følgende år, hvis virksomheden ønsker at fravælge revision. Hertil kommer særlige regler for fravalg af revision i fx holdingselskaber.

De fleste af de sager (51 ud af de 57 sager), hvor virksomhederne uretmæssigt har undladt at lade deres årsregnskab revidere, er rejst som følge af, at adviseringer herom er ignoreret i forbindelse med indberetning af årsrapporten (blød modtagekontrol). De resterende sager er rejst ud fra udsøgning i regnskabsdata. Erhvervsstyrelsens reaktion i denne type sager er altid at påbyde revision for de to kommende regnskabsår.

Immaterielle aktiver

Erhvervsstyrelsen iværksatte i 2022 en kontrol med fokus på den regnskabsmæssige behandling af immaterielle aktiver. Kontrollen tog udgangspunkt i 30 virksomheder, der havde kalenderåret 2021 som regnskabsår. Alle årsrapporter blev screenet, og styrelsen besluttede på den baggrund at iværksætte en mere grundig kontrol af seks årsrapporter, hvor styrelsen i screeningen enten fandt væsentlige fejl eller indikationer herpå. Af de seks sager er foreløbig fem sager afsluttet. Én sag blev afsluttet i 2022, mens fire sager blev afsluttet i 2023. De fire afsluttede sager i 2023 havde følgende udfald:

- I tre af de afsluttede sager har Erhvervsstyrelsen påbudt selskabet omgående at berigtige årsrapporten.
- Én af de afsluttede sager er frafaldet på grund af de oplysninger, som selskabet bag årsrapporten har indsendt til Erhvervsstyrelsen.

Pr. 31. december 2023 er der således én igangværende sag. Denne sag blev afsluttet i januar 2024 med et påbud om omgående berigtigelse.

Diverse risikobaserede regnskabskontrolsager

Den resterende risikobaserede regnskabskontrol tager udgangspunkt i øvrige sager, hvor Erhvervsstyrelsen konstaterer væsentlige fejl eller mangler i årsrapporten, herunder:

- Sager om forfalskede revisionspåtegninger.
- Sager med indikationer på, at regnskaberne kan være anvendt som led i organiseret svindel.
- Sager som led i indsatser på tværs af flere kontrolområder.
- Henvendelser fra forskellige interessenter, bl.a. virksomheder, borgere og andre myndigheder.

Grundet overtrædelsens karakter vil Erhvervsstyrelsens reaktion i en stor del af sagerne være, at virksomheden får påbud om at berigtige årsrapporten og bliver frataget muligheden for at fravælge revision for indeværende og de to følgende regnskabsår. Hvis virksomheden ikke inden den af styrelsen fastsatte frist har indberettet en behørig årsrapport, oversender Erhvervsstyrelsen den pågældende virksomhed til tvangsopløsning.

TABEL 19

Udvikling i antallet af virksomheder oversendt til tvangsopløsning ved skifteretten (2021-2023)

	2021	2022	2023
Virksomheder oversendt til tvangsopløsning i regnskabskontrollen i alt	87	131*	140

*Der var i 2022 sket en opmærkningsfejl, hvor ikke alle sagstyper var blevet medtaget i antallet af oversendte virksomheder til tvangsopløsning. Derfor er der gennemført en korrektion i forhold til Årsberetning 2022.

Erhvervsstyrelsen har i 2023 oversendt 140 selskaber til tvangsopløsning ved skifteretten som følge af en kontrolsag i 2023 eller tidligere. Antallet af virksomheder oversendt til tvangsopløsning hidrører fra alle styrelsens gennemførte regnskabskontROLSager og er ikke kun relateret til virksomheder oversendt til tvangsopløsning i den øvrige risikobaserede kontrol.

Vejledning

Erhvervsstyrelsen modtager løbende et væsentligt antal henvendelser omkring fortolkning af de enkelte bestemmelser i årsregnskabsloven. Disse henvendelser spænder meget bredt fra relativt enkle henvendelser, hvor en virksomhed fx er i tvivl om, hvorvidt den opfylder betingelserne for at kunne fravælge revision, til fortolkning af, hvordan en påtænkt virksomhedssammenslutning skal behandles regnskabsmæssigt, for at den er i overensstemmelse med reglerne i årsregnskabsloven og det tilhørende fortolkningsgrundlag i de internationale regnskabsstandarder (IFRS). Herudover har Erhvervsstyrelsen i 2023 holdt eksterne oplæg om, hvad der foregår på regnskabsområdet, herunder nye fortolkninger af årsregnskabsloven og ny lovgivning, der er på vej.

Erhvervsstyrelsen har i efteråret 2023 offentliggjort en ny vejledning om måling af investeringsejendomme til dagsværdi efter årsregnskabsloven på [Erhvervsstyrelsens hjemmeside](#). Vejledningen har bl.a. fokus på, hvad virksomhederne skal være opmærksomme på, når de klassificerer deres ejendomme, hvilke betingelser der skal være op-

fyldt for at efterleve lovens krav ved måling af virksomhedens investeringsejendomme til dagsværdi, herunder ledelsens ansvar ved fastsættelse af virksomhedens investerings-ejendomme til dagsværdi m.m.

Nye regler for bæredygtighedsrapportering

I 2023 blev EU-direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering (CSRD) vedtaget med et nyt sæt omfattende standarder for rapportering om miljømæssige, sociale, og ledelsesmæssige forhold, som skal fremgå af ledelsesberetningen i omfattede virksomheders årsrapporter. Erhvervsstyrelsen har iværksat en bred indsats for at understøtte danske virksomheder i deres efterlevelse af de nye rapporteringskrav og er i den forbindelse løbende i tæt dialog med dansk erhvervsliv og øvrige interessenter for at klarlægge og imødekomme virksomhedernes vejledningsbehov.

Vejledningsindsatsen har flere spor, der kan tydeliggøre lovkravene og hjælpe virksomhederne godt på vej, herunder information og vejledning om lovkrav på Erhvervsstyrelsens hjemmeside samt handlingsanvisende vejledning, værktøjer og skabeloner på Virksomhedsguiden. Erhvervsstyrelsen har i 2023 også oprettet en særlig postkasse (bæredygtighedsrapportering@erst.dk), hvor virksomhederne kan få svar på deres spørgsmål om bæredygtighedsrapportering, ligesom styrelsen har igangsat udviklingen af en udvidet infrastruktur til at håndtere mere komplekse spørgsmål til de nye EU-standarder og formidling på tværs af aktører i dansk erhvervsliv for at sikre ensartet forståelse og implementering. Sideløbende hermed arbejder Erhvervsstyrelsen på en digital indberetningsløsning, som virksomhederne skal anvende, når de skal indberette deres bæredygtighedsrapportering.

Vejledning vedrørende registrering af digitale, standard bogføringssystemer

Regnskabspligtige virksomheder skal for regnskabsår fra og med 1. juli 2024 bogføre i et digitalt bogføringssystem. De kan vælge at bruge et digitalt, standard bogføringssystem, som er registreret i Erhvervsstyrelsen. Virksomheder, der bruger et registreret digitalt bogføringssystem, kan være sikre på, at det opfylder alle krav til korrekt bogføring, it-sikkerhed og automatisering. En virksomhed kan også vælge at bruge et system, der ikke er registreret, et såkaldt specialiseret system, men bliver dermed selv ansvarlig for, at det opfylder kravene. Udbydere af eksisterende digitale, standard bogføringssystemer havde pligt til at anmelde deres system til Erhvervsstyrelsen senest den 31. oktober 2023. Bogføringsloven lægger vægt på, at så vidt muligt alle eksisterende digitale standard bogføringssystemer skal kunne registreres, så virksomheder ikke er tvunget til at skifte bogføringssystem.

Erhvervsstyrelsen har i 2023 udført en omfattende informations- og vejledningsindsats med webinarer, møder med udbydere, vejledninger, tekniske guides samt besvarelse af en lang række spørgsmål for at hjælpe udbyderne med at opfylde kravene.

Erhvervsstyrelsen etablerede derudover en præ-screeningsordning, hvor udbyderne kunne indsende en foreløbig anmeldelse og på grundlag heraf kunne få konkret rådgivning om, hvilke krav systemet eventuelt ikke opfyldte, og hvad der skulle til for at opfylde dem. Alle udbydere af anmeldte bogføringssystemer fik en frist til berigtigelse af eventuelle mangler på mindst fire uger, og efter en konkret vurdering har styrelsen givet en forlænget berigtigelsesfrist på to-tre måneder, herunder særligt til mindre og udenlandske udbydere.

Den 2. januar 2024 kunne Erhvervsstyrelsen offentliggøre fortegnelsen over de på dette tidspunkt 53 registrerede digitale, standard bogføringssystemer ud af i alt 71 anmeldte. Styrelsen har imidlertid givet forlænget frist til berigtigelse for de resterende systemer, og hovedparten af disse forventes at kunne registreres senest den 1. marts 2024.

Hermed får danske virksomheder adgang til en digital infrastruktur, der automatisk sikrer dem overholdelse af kravene til korrekt bogføring og sikker opbevaring af bogføringsmateriale samt et højt niveau af it-sikkerhed og databeskyttelse. Dertil kommer ikke mindst muligheden for automatisering af processer i forbindelse med fx fakturering, bankafstemning og indberetning af moms og regnskab. Det er tidligere vurderet, at dette vil give en forventet besparelse på ca. 2,9 mia. kr. netto årligt. Kravene til digital bogføring vil reducere antallet af ubevidste fejl i bogføringen og dermed forbedre kvaliteten i virksomhedernes indberetning til det offentlige.

3.2.3 Kontrol af børsnoterede virksomheder

Erhvervsstyrelsen kontrollerer, at børsnoterede virksomheder omfattet af årsregnskabsloven ved udarbejdelsen af deres års- og delårsrapporter overholder reglerne i årsregnskabsloven og de internationale regnskabsstandarder, International Financial Reporting Standards (herefter IFRS). Herved medvirker styrelsen til at sikre en høj kvalitet af regnskabsrapportering fra børsnoterede virksomheder. Finanstilsynet kontrollerer tilsvarende de virksomheder, som er underlagt et finansielt tilsyn. Det er Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen, der træffer afgørelse i de enkelte sager. Hvis afgørelsen er principiel eller har videregående betydelige følger, vil den dog blive forelagt Finanstilsynets bestyrelse, som har det overordnede ansvar for regnskabskontrollen af børsnoterede virksomheder.

Der var 193 børsnoterede virksomheder ultimo 2023, heraf er 118 virksomheder omfattet af årsregnskabsloven.

Udsøgning af sager skal ske på baggrund af såvel risikovurdering som tilfældig udvælgelse (herunder ved rotation). Det følger af retningslinjerne fra den fælles europæiske kontrolmyndighed The European Securities and Markets Authority (herefter ESMA). De års- og delsårsrapporter, der blev udtrukket ud fra en risikovurdering, var bl.a. udvalgt ud fra en screening af års- og delsårsrapporterne. I den forbindelse indgår de fokusområder, som ESMA har udvalgt for regnskabskontrollen, som et centralt element.

Resultatet af kontrollen vises samlet for Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen, da der er tale om en fælles kontrolindsats.

TABEL 20

Erhvervsstyrelsens og Finanstilsynets arbejde (2022-2023)*

	2022		2023	
	Års-rapporter	Delårs-rapporter	Års-rapporter	Delårs-rapporter
Antal åbne sager primo året	10	2	14	4
Antal sager rejst i året	20**	6	12	1
Antal sager afsluttet i året	16	4	18	3
- Heraf med fejl	5	1	11	0
- Heraf uden fejl eller overtrædelse (henlagt, eventuelt med vejledning)	11	3	7	3
Antal åbne sager ultimo året	14**	4	8	2

*Opgørelsesmetoden er ny og går to år tilbage, hvorfor der alene er sammenligningstal for samme periode.

**Antallet af rejste sager i 2022 er korrigeret i forhold til Årsberetning 2022, hvilket påvirker antallet af åbne sager ultimo 2022.

I 2023 er der afsluttet flere sager med fejl end i 2022. Når der er fejl i en sag, er sagsbehandlingen betydelig mere omfattende og tidskrævende. Dette er bl.a. årsagen til, at der er rejst færre sager i 2023 end i 2022.

Erhvervsstyrelsen og Finanstilsynet udarbejder årligt en fælles redegørelse, der offentliggøres på [Finanstilsynets hjemmeside](#).

Erhvervsstyrelsen har i 2023 behandlet nedenstående sag. Da sagen var principiel og kunne få videregående betydelige følger for investorernes beslutningstagen, har Finanstilsynets bestyrelse truffet afgørelse i sagen.

MANGLENDE OPLYSNINGER OM VIRKSOMHEDENS STORE KUNDER

Når en virksomhed er børsnoteret, og dens papirer handles på fx fondsbørsen, er det vigtigt, at investorerne kan få tilstrækkeligt med oplysninger om virksomheden, så de kan vurdere den risiko, der er ved virksomhedens forretning. En børsnoteret virksomhed er bl.a. forpligtet til:

- At fremlægge oplysninger om, i hvilken grad den er afhængig af store kunder.
- At oplyse om det i årsrapporten, hvis omsætningen fra en enkelt kunde beløber sig til mindst 10 pct. af den samlede omsætning.
- At oplyse omsætningen fra hver af disse store kunder.

Erhvervsstyrelsen har i 2023 behandlet en sag, hvor en virksomhed har en betydelig omsætning fra ministerier og styrelser i den danske stat. Virksomheden havde defineret hvert ministerium som en selvstændig kunde med den begrundelse, at hver minister er ansvarlig for sit ministerium.

Erhvervsstyrelsen har i sagen truffet afgørelse om, at staten skal betragtes som én stor kunde, da:

- Ministerierne er under fælles kontrol.
- Der er en forholdsvis høj grad af økonomisk integration via finansloven.
- Statsministeren har bemyndiget til at ændre og reorganisere sammensætningen af ministerierne og til at afskedige og udpege ministre.

Virksomheden har givet oplysninger om store kunder i overensstemmelse med styrelsens vurdering i en efterfølgende årsrapport, der er offentliggjort, inden den endelige afgørelse var truffet. I den konkrete sag har virksomheden derfor alene fået en påtale (bagudrettet). [Afgørelsen cBrain A/S kan tilgås via Finanstilsynets hjemmeside.](#)

Erhvervsstyrelsen har ligeledes i 2023 truffet afgørelse i en sag, hvor virksomheden manglede at give oplysninger om dens forventninger til fremtiden. De manglende oplysninger kan have betydning for investorernes mulighed for at vurdere virksomheden.

MANGLENDE OPLYSNINGER OM VIRKSOMHEDENS FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

For at en investor skal kunne vurdere virksomhedens indtjeningsevne og dens mulighed for at generere indtægter i fremtiden, er det nødvendigt, at virksomhedens ledelse i overensstemmelse med årsregnskabslovens § 99, stk. 1, nr. 5, i ledelsesberetningen giver en beskrivelse af:

- Den forventede udvikling i virksomheden.
- De særlige forudsætninger og usikre faktorer, som ledelsen har lagt til grund for beskrivelsen.

Erhvervsstyrelsen har i 2023 behandlet en sag, hvor en virksomhed i ledelsesberetningen har oplyst, at dens målsætning er at forrente egenkapitalen med 10-15 pct. årligt baseret på virksomhedens investeringer i ejendomme, obligationer og kapitalandele, og at afkastet vil variere, da der vil være udsving i virksomhedernes værdi samt årlige reguleringer på ejendommene.

Erhvervsstyrelsen har truffet afgørelse om, at disse oplysninger ikke er tilstrækkelige, da det må forventes, at virksomheden i årsrapporten i det mindste oplyser om ledelsens konkrete forventninger til det kommende år i forhold til den almindelige drift og indtjening. [Resumé af afgørelsen kan tilgås via Finanstilsynets hjemmeside.](#)

Erhvervsstyrelsen har i 2023 derudover foretaget en stikprøvekontrol af, om de børsnoterede virksomheders årsrapporter er udarbejdet i det korrekte format – European Single Electronic Format (ESEF). ESEF medfører, at årsrapporter udarbejdes i XHTML-format og for IFRS-aflæggere i InlineXBRL-format. Det betyder, at årsrapporter kan åbnes af alle standard webbrowsere og erstatter PDF-formatet for mange virksomheder. 26 virksomheders årsrapport blev tilfældigt udvalgt. Kontrollen viste, at alle de udvalgte virksomheders ESEF-filer levede op til kravene, og det gav derfor ikke anledning til yderligere kontrol.

Erhvervsstyrelsen har endvidere screenet årsrapporterne for efterlevelsen af oplysningskravene i EU's taksonomiforordning. 2023 var det første år, hvor de relevante virksomheder også skulle oplyse om de klimarelaterede miljø- og bæredygtighedskriterier. Resultatet af screeningen kan tilgås via [Erhvervsstyrelsens hjemmeside](#).

Foruden arbejdet med ovenstående, har Erhvervsstyrelsen i 2023 haft særligt fokus på de fælleseuropæiske temaer, som ESMA (European Securities and Markets Authority) har fastlagt for årsrapporterne for 2022.

De fælleseuropæiske temaer (European Common Enforcement Priorities) for årsrapporterne for 2022 vedrørte både den finansielle og den ikke-finansielle del af årsrapporten, herunder bl.a.:

- Klimarelaterede forhold i IFRS-regnskaber, herunder om der er sammenhæng til:
  - Ikke finansielle oplysninger.
  - Værdiforringelse af ikke-finansielle aktiver og hensættelser.
  - Power purchase agreements.
- Betydningen af Ruslands invasion af Ukraine, herunder:
  - Påvirkningen på virksomhedernes årsregnskab.
  - Præsentationen af påvirkningen.
  - Tab af kontrol, fælles kontrol og evnen til at yde betydelig indflydelse.
  - Ophørte aktiviteter.
  - Værdiforringelse af ikke-finansielle aktiver.
- Det makroøkonomiske miljø, herunder betydningen af stigningen i renteniveauet på finansielle instrumenter i virksomhedernes finansielle rapportering.
- Klimarelaterede forhold:
  - Strategi relateret til klima og præsentation af overgangsplaner der bidrager til forståelse af udsteders hensigt i forhold til forretningsmodel, drift og seneste klimavidenskabelige anbefalinger.
  - Mål og målopfyldelse vedrørende klimarelaterede nøgletalsindikatorer (KPI'er).
  - Væsentlige påvirkninger, risici og sammenhæng med den finansielle rapportering.

Retningslinjer for kontrol med bæredygtighedsrapporteringer

Børsnoterede virksomheder er forpligtede til at offentliggøre deres bæredygtighedsrapportering efter årsregnskabslovens § 99 a. Bæredygtighedsrapporteringen anvendes af investorer, den finansielle sektor og andre brugere af bæredygtighedsinformation til at vurdere virksomheden og medvirker derfor til at fremme den grønne omstilling.

ESMA udarbejder de retningslinjer, som de europæiske myndigheder anvender i kontrollen, herunder af bæredygtighedsrapporteringen. Retningslinjerne danner basis for, hvordan og i hvilket omfang selve kontrollen med virksomhedernes bæredygtighedsrapportering skal tilrettelægges og udføres.

ESMA arbejder lige nu med de nye retningslinjer, kaldet Guidelines on Enforcement of Sustainability Information (GLES I), for bæredygtighedsrapportering med henblik på at sikre en ensartet kontrol heraf i EU-landene. Sideløbende hermed arbejder Erhvervsstyrelsen på styrelsens interne retningslinjer med udgangspunkt i ESMA's retningslinjer. ESMA's nye retningslinjer forventes vedtaget i andet kvartal 2024.

Internationalt arbejde

Det internationale arbejde er centralt for Erhvervsstyrelsens udførelse af regnskabskontrol. Styrelsen har også i 2023 deltaget aktivt i arbejdet i ESMA vedrørende regnskabskontrollen, så danske afgørelser følger den europæiske linje, og der ikke i Danmark udvikles en særlig dansk anvendelse af IFRS.

Erhvervsstyrelsen har i 2023 derudover sammen med andre europæiske tilsynsmyndigheder haft særligt fokus på at indsamle erfaringer om virkningerne af implementeringen af IFRS 15 standarden, der omhandler den regnskabsmæssige behandling af omsætning fra kontrakter med kunder. I den forbindelse har ESMA udarbejdet en rapport, som kan hentes via [esma.europa.eu](https://esma.europa.eu/ESMA32-1283113657-1080): 'ESMA32-1283113657-1080 Letter to IASB on the request for Information on the Post Implementation Review of IFRS 15'(pdf).

3.3. Tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for det offentlige tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder. Der er registreret ca. 1.250 godkendte revisionsvirksomheder og ca. 3.100 godkendte revisorer i Danmark pr. 1. januar 2023. Erhvervsstyrelsen fører et offentligt register over godkendte revisorer og revisionsvirksomheder.

Erhvervsstyrelsens tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder omfatter kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder, temabaseret kvalitetskontrol og undersøgelser. Tilsynet har primært til formål at bidrage til at højne kvaliteten af revisors arbejde, så brugerne, såvel offentlige myndigheder som erhvervslivets aktører, kan have tillid til de erklæringer med sikkerhed, som revisor afgiver. Revisor er offentlighedens tillidsrepræsentant, når revisor afgiver erklæringer med sikkerhed. Det er essentielt, at offentligheden har tillid til de finansielle informationer i selskabers årsregnskaber, som samfundsøkonomien bygger på. Det er dermed afgørende, at regnskabsbrugere kan have tiltro til, at revisor varetager opgaven som offentlighedens tillidsrepræsentant.

I 2023 er der indberettet ca. 122.000 årsrapporter til Erhvervsstyrelsen, hvor der er afgivet en erklæring med sikkerhed af en godkendt revisor.

3.3.1 Kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder

Kvalitetskontrol er en løbende og tilbagevendende kontrol af alle revisionsvirksomheder og de heri beskæftigede revisorer. Ved en kvalitetskontrol er der fokus på fremadrettede tiltag i form af forbedringspunkter samt opfølgning herpå. Kvalitetskontrollen omfatter en vurdering af revisionsvirksomhedens interne organisation, herunder kvalitetsstyringsystem. Derudover omfatter kontrollen en stikprøvevis gennemgang af udvalgte erklæringsopgaver.

Erhvervsstyrelsen udtager revisionsvirksomheder til kvalitetskontrol på baggrund af en risikoanalyse. De revisionsvirksomheder, der har større revisionskunder, skal dog udtages til kvalitetskontrol inden for en periode på tre eller seks år uanset risiko. Erhvervsstyrelsens tilsynsindsats er siden 2020 blevet mere datadrevet og tilrettelægges med henblik på at kunne afdække markedet og prioritere indsatsen, hvor den har størst samfundsmæssig betydning. Det betyder bl.a., at styrelsen de seneste par år har haft øget fokus på erklæringsopgaver på årsrapporter for PIE virksomheder samt store og mellemstore virksomheder, idet potentielle fejl og mangler i disse erklæringer vurderes at have størst betydning for samfundsøkonomien og for tredjemand.

TABEL 21

Udvikling i antallet af sager vedrørende kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder (2021-2023)

	2021	2022	2023
Antal igangværende kontroller primo året	161	84	93
Antal gennemførte kontrolbesøg i året	54	57	61
Antal kontroller afsluttet i året	131	48	43
Antal igangværende kontroller ultimo året	84	93	111*

*Det relativt høje antal igangværende kontroller ved udgangen af året er udtryk for tilsynets årshjul, hvor hovedparten af kontrollerne gennemføres i andet halvår og afsluttes i det efterfølgende første halvår. Tilsynets årshjul er tilrettelagt således, at det passer bedst ind i revisorernes årshjul.

En kvalitetskontrol gennemføres i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens retningslinjer for kvalitetskontrol, som bl.a. indeholder arbejdsprogrammer, som anvendes i forbindelse med kvalitetskontrollen. Der er i 2023 foretaget en ændring af Erhvervsstyrelsens retningslinjer for kvalitetskontrol som følge af, at alle godkendte revisionsvirksomheder skal have implementeret en ny kvalitetsstyringsstandard, den internationale standard for kvalitetsstyring ISQM 1. Denne standard omhandler kvalitetsstyring på virksomhedsniveau og har til formål at styrke revisionsvirksomhedens kvalitetsstyringsystem. Med implementering af ISQM 1 er der mulighed for, at en kvalitetskontrol i revisionsvirksomheder, som afgiver et større antal erklæringer, i et vist omfang kan baseres på revisionsvirksomhedens egne overvågningsaktiviteter.

En kvalitetskontrol afsluttes med, at Erhvervsstyrelsen udarbejder en rapport til den kontrollerede revisionsvirksomhed. Rapporten indeholder de væsentligste konklusioner på de gennemgåede områder og eventuelt henstillinger om at følge op på identificerede forbedringspunkter, herunder om der er behov for en opfølgende kvalitetskontrol. En opfølgende kvalitetskontrol vil som oftest være resultatet, hvis Erhvervsstyrelsen har vurderet, at der er væsentlige mangler ved revisionsvirksomhedens kvalitetsstyringsystem, eller at kvalitetsstyringsystemet ikke har været anvendt i tilstrækkeligt omfang ved løsning af erklæringsopgaver.

TABEL 22
Resultatet af afsluttede kvalitetskontroller (2021-2023)

	2021	2022	2023
Afsluttet uden yderligere opfølgning	86	36	27
Opfølgende kvalitetskontrol	45	12	16
I alt	131	48	43

I 2021 har Erhvervsstyrelsen afsluttet et væsentlig højere antal kvalitetskontroller sammenholdt med 2022 og 2023. Det højere antal er udtryk for, at Erhvervsstyrelsen i 2021 havde en øget bemanning på området med henblik på at indhente et væsentligt efterslæb grundet ressourcemangel i tidligere år, og derved nedbringe sagsbehandlingstiden.

Hvis Erhvervsstyrelsen har vurderet, at der skal foretages en opfølgende kvalitetskontrol, har styrelsen henstillet til revisionsvirksomheden, at den udarbejder en handlingsplan med henblik på iværksættelse af tiltag, der skal følge op på de af Erhvervsstyrelsen identificerede forbedringspunkter. Den opfølgende kvalitetskontrol vil tage udgangspunkt i at kontrollere, om revisionsvirksomheden har iværksat de tiltag, der er beskrevet i handlingsplanen, og dermed om revisionsvirksomheden har fulgt op på de forbedringspunkter, der blev identificeret ved den foregående kvalitetskontrol.

Erhvervsstyrelsen kan offentliggøre resultatet af en kvalitetskontrol, hvis revisionsvirksomheden undlader at udarbejde en handlingsplan. Erhvervsstyrelsen kan derudover offentliggøre resultatet af kvalitetskontrollen, hvis det i forbindelse med en opfølgende kvalitetskontrol konstateres, at revisionsvirksomheden ikke har fulgt op på Erhvervsstyrelsens henstillinger fra forrige kvalitetskontrol.

I 2023 har Erhvervsstyrelsen offentliggjort resultatet af fire kvalitetskontroller som følge af, at revisionsvirksomheden ikke har fulgt henstillingen om at følge op på de forbedringspunkter, som styrelsen har identificeret i forbindelse med den forrige kvalitetskontrol af revisionsvirksomheden. Sammendrag af resultatet af kvalitetskontrollen er offentliggjort på [Erhvervsstyrelsens hjemmeside](#).

Vurderer Erhvervsstyrelsen i forbindelse med en kvalitetskontrol, at der er risiko for, at en revisor eller en revisionsvirksomhed har overtrådt eller vil overtræde en pligt, der følger af revisorlovgivningen, kan styrelsen iværksætte en undersøgelse, jf. afsnit 3.3.2.

3.3.2 Undersøgelser

Erhvervsstyrelsen kan iværksætte og gennemføre en undersøgelse af en revisor eller en revisionsvirksomhed, hvis det vurderes, at der er risiko for, at en revisor eller en revisionsvirksomhed vil overtræde eller har overtrådt revisorlovgivningens bestemmelser. En undersøgelse har til formål, at konstatere, korrigere eller forhindre en sådan overtrædelse.

Erhvervsstyrelsen kan iværksætte en undersøgelse i forlængelse af en kvalitetskontrol, på baggrund af styrelsens risikoanalyse, oplysninger fra styrelsens whistleblower-ordning, oplysninger fra andre tilsynsområder i Erhvervsstyrelsen, oplysninger fra andre myndigheder eller på baggrund af medieomtale af konkrete revisionsager.

TABEL 23
Antallet af undersøgelsessager (2023)*

	2023
Antal sager primo året	51
Antal undersøgelser indledt i året	44
Antal undersøgelser afsluttet i året	65
Antal åbne sager ultimo året	30

*Erhvervsstyrelsen har i 2023 ændret opgørelsesmetode. Sammenligningstal er derfor udeladt.

Erhvervsstyrelsen har i 2023 afsluttet 65 undersøgelser. Undersøgelserne har primært omhandlet overtrædelse af god revisorskik, erklæringsbekendtgørelsen eller uafhængighedsregler. Ca. 66 pct. af de afsluttede undersøgelser i 2023 er iværksat på baggrund af en kvalitetskontrol.

TABEL 24
Resultatet af undersøgelser (2023)*

	2023
Afsluttet uden yderligere bemærkninger	4
Påtale af forhold af mindre betydning	15
Påbud om at bringe overtrædelser til ophør	1
Indbringelse for Revisornævnet	45
I alt	65

*Erhvervsstyrelsen har i 2023 ændret opgørelsesmetode. Sammenligningstal er derfor udeladt.

Erhvervsstyrelsen kan offentliggøre resultatet af undersøgelser, hvis styrelsen vurderer, at det vil være i offentlighedens interesse. Erhvervsstyrelsen kan ligeledes beslutte at offentliggøre, at en undersøgelse iværksættes, hvis en sag allerede er blevet omtalt i offentligheden. I sådanne sager vil styrelsen også offentliggøre resultatet af undersøgelsen. Når en undersøgelse afsluttes med, at Erhvervsstyrelsen træffer afgørelse om påbud, er der lovkrav om, at afgørelsen skal offentliggøres på styrelsens hjemmeside. Erhvervsstyrelsen har offentliggjort resultatet af tre undersøgelser i 2023.

I ét tilfælde er det offentliggjort, at Erhvervsstyrelsen har indbragt en revisor for Revisornævnet for overtrædelse af uafhængighedsreglerne ved afgivelse af en vurderingsberetning i forbindelse med en kapitalforhøjelse i et børsnoteret selskab, selskab A. Til brug for kapitalforhøjelsen er der udarbejdet to værdiansættelsesrapporter af en netværksvirksomhed til den revisionsvirksomhed, hvorigennem revisor har afgivet vurderingsberetningen. Den seneste af værdiansættelsesrapporterne udgjorde det væsentligste grundlag for revisors udførte arbejde vedrørende vurderingsberetningen, idet revisor anvendte rapporten som grundlag for at erklære, at kapitalandelene i selskab B mindst svarede til det aftalte vederlag. Der er forbud mod, at en godkendt revisor kan afgive en erklæring med sikkerhed vedrørende en virksomhed af interesse for offentligheden, herunder børsnoterede virksomheder, hvis revisor, andre personer i revisionsvirksomheden, eller personer i revisionsvirksomhedens netværk, har medvirket ved udarbejdelsen af det dokument, opgaven vedrører. Idet værdiansættelsesrapporterne er udarbejdet af en netværksvirksomhed til den revisionsvirksomhed, hvorigennem revisor har afgivet vurderingsberetningen, er der sket en overtrædelse af uafhængighedsreglerne.

I ét andet tilfælde er det offentliggjort, at Erhvervsstyrelsen har indbragt to revisorer for Revisornævnet idet revisorerne ved afgivelsen af en vurderingsberetning i forbindelse med kapitalforhøjelse i et børsnoteret selskab, selskab A, ikke har udført tilstrækkelige arbejdshandlinger eller indhentet tilstrækkelig dokumentation for værdiansættelsen af kapitalandelene i selskab B, til brug for kapitalforhøjelsen i selskab A.

I det tredje tilfælde er det offentliggjort, at Erhvervsstyrelsen i forbindelse med en revisionsopgave har påbudt den fratrædende revisor at udlevere alle relevante oplysninger om den virksomhed, som erklæringsopgaven vedrører, til den tiltrædende godkendte revisor.

Revisornævnet

Revisornævnet er en uafhængig administrativ klageinstans, som kan pålægge bøder for overtrædelse af revisorlovgivningen. Det er ligeledes Revisornævnet, der kan frakende (betinget eller ubetinget) godkendelsen som revisor eller nedlægge forbud mod, at en

revisor kan udføre eller kontrollere udførelsen af en revision. Revisorloven fastsætter bødeniveauet for sager indbragt for Revisornævnet. Det er fastsat i lovgivningen, at Revisornævnet ved afgørelse af, hvilken sanktion en revisor eller revisionsvirksomhed skal pålægges, skal lægge vægt på relevante omstændigheder, fx revisors rolle som offentlighedens tillidsrepræsentant, forseelsens betydning for tredjemands beslutning, forseelsens grovhed og varighed samt forseelser, som revisor tidligere har begået.

I 2023 har Revisornævnet afsagt kendelser i 34 sager indbragt af Erhvervsstyrelsen. I 32 sager er revisoren eller revisionsvirksomheden kendt skyldig i overtrædelse af de indbragte forhold og er sanktioneret med en bøde. I to sager er revisor blevet tildelt en advarsel.

3.3.3 Temabaserede kvalitetskontroller

Formålet med en temabaseret kvalitetskontrol er at afdække et specifikt emne for at få indblik i kvaliteten inden for det afgrænsede emne samt at kunne give generel vejledning om emnet på baggrund af kontrollens resultater. Ved temabaserede kvalitetskontroller udtages et antal revisionsvirksomheder, hvori der udvælges et antal erklæringsopgaver eller andre nærmere afgrænsede områder, som bliver gennemgået med henblik på at teste det konkrete tema.

Når Erhvervsstyrelsen har afsluttet en temabaseret kvalitetskontrol, bliver der udarbejdet en rapport med de samlede resultater af den temabaserede kvalitetskontrol samt vejledning på baggrund af resultaterne af kontrollen. Rapporten offentliggøres på styrelsens hjemmeside.

Erhvervsstyrelsen har i 2023 to igangværende temabaserede kvalitetskontroller.

Den ene temabaserede kvalitetskontrol vedrører en gennemgang af udvalgte revisionsvirksomheders politikker og procedurer for partnerinvolvering og ansvarsfordeling ved to underskrivende revisorer samt en gennemgang af partnerinvolvering og ansvarsfordeling i udvalgte erklæringsopgaver, herunder om revisionen er udført i overensstemmelse med revisionsvirksomhedens politikker og procedurer.

Den anden temabaserede kvalitetskontrol vedrører en gennemgang af politikker og procedurer vedrørende revision af regnskabsmæssige skøn samt gennemgang af udvalgte erklæringsopgaver med henblik på, om der er planlagt og udført tilstrækkelige handlinger af regnskabsposter, der indeholder regnskabsmæssige skøn.

De temabaserede kvalitetskontroller er endnu ikke afsluttet.

3.3.4 Internationalt samarbejde

Erhvervsstyrelsen er medlem af en række internationale regulerings- og tilsynsfora på revisionsområdet.

Erhvervsstyrelsen er medlem af The International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR), som er en medlemsorganisation bestående af uafhængige tilsynsmyndigheder fra 55 jurisdiktioner, der repræsenterer Afrika, Nordamerika, Sydamerika, Asien, Oceanien og Europa. IFIAR's mission er at tjene offentlighedens interesser, herunder investorer, ved at forbedre tilsynet med revisorer og revisionsvirksomheder globalt.

På EU-niveau deltager Erhvervsstyrelsen i et formelt, forpligtende samarbejde mellem de offentlige tilsynsmyndigheder på revisionsområdet i alle EU- og EØS-lande, Committee of European Auditing Oversight Bodies (CEAOB). Samarbejdet har til formål at styrke tilsynet på tværs af EU ved at udveksle oplysninger, ekspertise og "best practice".

På nordisk plan er der etableret et samarbejde mellem de nordiske tilsynsmyndigheder bestående af Danmark, Sverige, Norge, Finland og Island, som har til formål at dele erfaringer om den praktiske tilrettelæggelse og udførelse af tilsyn med revisorområdet, udveksle viden om udviklingen inden for revisionsbranchen og de regulatoriske rammer samt koordinere fælles tilsynsindsatser.

3.4. Hvidvasktilsyn

En lang række virksomheder og personer har et særligt ansvar i kampen mod hvidvask og terrorfinansiering. De har fået den vigtige samfundsopgave, fordi de i kraft af deres aktiviteter og kontakt med deres kunder har en særlig mulighed for at opdage hvidvask og finansiering, ligesom de er i særlig risiko for at blive misbrugt til hvidvask og terrorfinansiering.

Erhvervsstyrelsen fører tilsyn med en række af de personer og virksomheder, der er omfattet af hvidvaskloven. Det drejer sig om godkendte revisorer, ejendomsmæglere, kunsthandlere, eksterne bogholdere, ikke-godkendte revisorer, skatterådgivere og andre virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som advokater, godkendte revisorer og ejendomsmæglere, samt tjenesteudbydere til virksomheder, herunder bl.a. virksomhedsoprettere og virtuelle kontorhoteller. Nogle virksomheder, fx virksomhedsoprettere og virtuelle kontorhoteller, er forpligtet til at registrere sig i Erhvervsstyrelsens register til bekæmpelse af hvidvask for at kunne udbyde ydelser lovligt. En registrering er ikke en blåstempling af, at virksomhederne lever op til forpligtelserne i hvidvaskloven, og virksomhederne indgår på lige fod med de øvrige virksomheder i Erhvervsstyrelsens tilsyn. Registret har det primære formål, at styrelsen får kendskab til de virksomheder, der qua deres ydelser er i særlig risiko for at blive misbrugt til hvidvask og terrorfinansiering.

Når en virksomhed eller person er omfattet af hvidvaskloven, medfører det en række pligter. Det drejer sig bl.a. om pligt til at udarbejde en risikovurdering af sin egen virksomhed, skriftlige politikker, forretningsgange og kontroller samt at gennemføre kundekendskabsprocedurer. Derudover har de en undersøgelses-, noterings-, underretnings- og opbevaringspligt. Underretningspligten indebærer, at virksomheden eller personen skal foretage en underretning til Hvidvasksekretariatet i tilfælde af mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering hos en kunde.

Formålet med Erhvervsstyrelsens hvidvasktilsyn er at understøtte virksomhederne i at forstå deres ansvar og påse, at de lever op til deres forpligtelser. Når virksomhederne varetager deres ansvar, mindsker det risikoen for, at de uforvarende bliver misbrugt til hvidvask eller terrorfinansiering, ligesom det øger muligheden for, at hvidvask og terrorfinansiering bliver indberettet til de relevante myndigheder.

Erhvervsstyrelsens indsats på hvidvaskområdet er centreret inden for fire hovedområder: tilsynsaktiviteter, vejledning, samarbejde og politisk/internationalt arbejde.

3.4.1 Tilsynsaktiviteter

Erhvervsstyrelsens tilsynsindsats på hvidvaskområdet er risikobaseret, og styrelsen arbejder løbende for at forbedre dataunderstøttelsen af den risikovurdering, der ligger til grund for styrelsens tilsynsaktiviteter. Erhvervsstyrelsen har i 2023 arbejdet med at tilrettelægge tilsynsaktiviteterne sådan, at på de områder, hvor risikoen for hvidvask eller terrorfinansiering vurderes at være væsentligst, gennemfører styrelsen fysiske tilsynsbesøg, mens styrelsen på øvrige områder gennemfører tilsyn uden fysisk fremmøde og gennemfører målrettede vejledningsindsatser.

I risikovurderingen indgår bl.a. en vurdering af virksomhedernes udbudte ydelser og kundetyper samt en vurdering af effekten af styrelsens kontrol med virksomheden.

Erhvervsstyrelsen arbejder løbende med at segmentere de virksomheder, der udvælges til tilsyn. Det indebærer, at virksomhederne inddeles i undergrupper ud fra forskellige kriterier, fx geografi, branche og størrelse. Styrelsen har i 2023 endvidere arbejdet på at segmentere virksomhedernes kunder, idet risikoen for hvidvask og terrorfinansiering hos kunderne har indflydelse på risikoen for, at virksomhederne bliver misbrugt til hvidvask og terrorfinansiering.

De fysiske tilsynsbesøg har til formål at kontrollere virksomhedens iagttagelse af hvidvasklovens pligter samt at vejlede virksomheden i forhold til de konkrete behov, som kan konstateres på besøget.

Erhvervsstyrelsen har udover de fysiske tilsyn gennemført en række tilsyn uden fysisk fremmøde, hvor fokus har været mere fokuseret på kontrol af én eller få pligter i hvidvaskloven. Fokus har i 2023 bl.a. været på revisionsvirksomheders kundekendingsprocedurer i forbindelse med deres bistand ved virksomhedsoprettelser. Et andet fokus har været pligten til at registrere sig i hvidvaskregistret, hvor styrelsen har kontrolleret, om de virksomheder, der er registreret, rent faktisk udbyder ydelser omfattet af registreringspligten.

Erhvervsstyrelsen oplever fortsat en stigende tendens til, at sagsbehandlingen på baggrund af fysiske tilsynsbesøg bliver mere kompleks og tidskrævende. Det skyldes bl.a. mere omfattende høringsforløb, ligesom der er en større andel af virksomheder, som indbringer styrelsens afgørelser til Erhvervsankenævnet. Indbringelserne ender i de fleste tilfælde med, at Erhvervsstyrelsen får medhold. Samlet set har det betydet længere sagsbehandlingstider i 2023. Styrelsen vurderer, at årsagen kan ligge i, at den risikobaserede tilgang generelt og i stadigt højere grad peger styrelsen i retningen af virksomheder, hvor risikoen for at blive misbrugt til hvidvask eller terrorfinansiering er øget. Det kan bl.a. ses ud fra antallet af tilsynsreaktioner.

TABEL 25

Udvikling i antallet af sager vedrørende hvidvasktilsyn (2021-2023)

	2021	2022	2023
Antal åbne sager primo året	32	104	113
Antal sager rejst i året	186	200	213*
Antal sager afsluttet i året	114	191	184
Antal åbne sager ultimo året	104	113	142

*Af de 213 varslede tilsyn er 205 af dem afholdt i 2023. De resterende gennemføres i 2024.

Fordelingen af tilsyn på brancher fremgår af tabellen nedenfor.

TABEL 26

Fordeling af afsluttede tilsyn på brancher (2021-2023)

	2021	2022	2023
Antal afsluttede tilsyn	114	191	184
Heraf godkendte revisorer	32	66	57
Heraf bogføring/skatterådgivning	28	56	56
Heraf ejendomsmæglere	20	23	24
Heraf kunsthåndlere	16	6	6
Heraf virtuelle kontorhoteller	8	21	11
Heraf tjenesteudbydere	1	19	30

Erhvervsstyrelsen har gennemført 205 tilsyn hos virksomhederne, hvor 184 af sagerne er afsluttede ved udgangen af 2023. Der er sket en stigning i antallet af tilsynssager vedrørende tjenesteudbydere, hvilket primært skyldes et særligt fokus i 2023 på, at virksomheder, der har registreret sig i hvidvaskregistret, rent faktisk udbyder ydelser omfattet af hvidvaskloven.

Konstaterer Erhvervsstyrelsen i forbindelse med et tilsyn mangler eller overtrædelser af hvidvaskloven, kan styrelsen give påtale eller påbud. Er en overtrædelse sket forsæt-

ligt eller groft uagtsomt, kan styrelsen endvidere politianmelde virksomheden til NSK, ligesom styrelsen kan foretage underretning til Hvidvasksekretariatet ved konkret mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering til Hvidvasksekretariatet.

TABEL 27
Reaktioner i tilsynssager (2021-2023)

	2021	2022	2023
Påbud (fremadrettet) og påtaler (bagudrettet)	160	426	473
Politianmeldelser	7	11*	32
Underretninger til Hvidvasksekretariatet	1	20	24

*Antallet af politianmeldelser i 2022 er korrigeret i forhold til Årsberetning 2022.

Selvom Erhvervsstyrelsen har gennemført færre tilsyn i 2023 end i 2022, har det resulteret i flere tilsynsreaktioner i form af påbud og påtaler, idet styrelsen har givet 473 påbud og påtaler i 2023 mod 426 i 2022. Styrelsen vurderer, at dette skyldes det øgede fokus på risikobaseret udvælgelse af virksomheder til tilsyn.

Erhvervsstyrelsen giver fortsat flest reaktioner for manglende eller utilstrækkelig risikovurdering, skriftlige politikker, forretningsgange og kontroller, forretningsgange for kontrol af politisk eksponerede personer samt manglende eller utilstrækkelige kundekend-skabsprocedurer. Derudover gives der reaktioner for manglende whistleblowerordning, manglende gennemførelse af skærpede kundekend-skabsprocedurer samt manglende indberetning af uoverensstemmelse af reelle ejere.

I 2023 har Erhvervsstyrelsen set en stigning i overtrædelser af undersøgelsespligten og underretningspligten, som handler om, at virksomhederne enten ikke har undersøgt et mistænkeligt forhold tilstrækkeligt, eller ikke har underrettet Hvidvasksekretariatet i tilfælde, hvor en mistanke ikke kunne afkræftes. Styrelsen har således givet 24 reaktioner for den type overtrædelser. Tendensen vurderes at være udtryk for, at styrelsens risikobaserede tilgang til udvælgelse af kundesager er blevet bedre, og at styrelsen derfor udvælger flere kundesager med høj risiko end tidligere.

Erhvervsstyrelsen har i 2023 politianmeldt 32 virksomheder for overtrædelser af hvidvaskloven på baggrund af gennemførte tilsyn. Det er en markant stigning fra 2022, hvor ti virksomheder blev politianmeldt.

Politianmeldelserne vedrørte, ligesom i 2022, overtrædelser af registreringspligten, hvor 16 virksomheder havde udbudt registreringspligtige ydelser omfattet af hvidvaskloven uden at være registreret i Erhvervsstyrelsens register til bekæmpelse af hvidvask. De øvrige 16 politianmeldelser vedrørte overtrædelser af kravene til at udarbejde en risikovurdering samt skriftlige politikker, forretningsgange og kontroller samt manglende og/eller utilstrækkelig gennemførelse af kundekendingsprocedurer. Derudover politianmeldte styrelsen også for manglende overholdelse af undersøgelses- og underretningspligten samt for ikke at give styrelsen de oplysninger, der er nødvendige for styrelsens virksomhed.

3.4.2 Vejledning

Erhvervsstyrelsens vejledningsindsats på hvidvaskområdet har til formål at gøre virksomhederne opmærksomme på, at de er omfattet af hvidvaskloven, og hjælpe dem til at forstå og bruge reglerne.

Vejledningen omfatter både skriftligt vejledningsmateriale og mundtlige vejlednings- og kursusaktiviteter, herunder seminarer, oplæg og undervisning. Vejledningsindsatsen har til formål at hjælpe de omfattede virksomheder med at overholde hvidvaskloven, være opmærksomme på risiko og i sidste ende at undgå at blive misbrugt til hvidvask eller terrorfinansiering. Styrelsen søger derfor både at foretage generel vejledning, vejledning målrettet specifikke brancher samt vejledning, der adresserer trends eller væsentlige fejl, som styrelsen ser i forbindelse med tilsyn.

Erhvervsstyrelsen har i 2023 øget vejledningsaktiviteterne markant. Styrelsen har deltaget som oplægsholder til flere branchespecifikke arrangementer, bl.a. fem undervisningsarrangementer for ejendomsmæglere. Styrelsen er ligeledes oplægsholdere på en webinar række for kunsthandlere, som begyndte i 2023 og fortsætter i 2024 og afholdes i samarbejde med Danske Gallerier og Dansk Erhverv.

Erhvervsstyrelsen har i året udgivet ti nyheder og Q&A's på styrelsens hjemmeside bl.a. om, hvordan man risikovurderer sine kunder, og hvordan man vurderer sine kunders formål og tilsigtede beskaffenhed. Nyhederne og Q&A's udarbejdes både på baggrund af efterspørgsmål fra brancherne, men også på baggrund af de tendenser, som Erhvervsstyrelsen konstaterer i forbindelse med tilsynsindsatsen.

Derudover har Erhvervsstyrelsen afholdt case-baseret undervisning, som beskrives nærmere i afsnit 3.4.3.

3.4.3 Samarbejde

Erhvervsstyrelsen har et tæt samarbejde med andre myndigheder, brancheforeninger og øvrige interessenter på hvidvaskområdet. På myndighedssiden består samarbejdet både løbende bilateralt, men også via faste møder i diverse fora.

Operativt samarbejde mellem myndigheder og private aktører

I 2023 afløste Operativt Dansk Informations- og efterretnings Netværk (ODIN) det tidligere Operativt Myndighedsforum (OMF). ODIN består af både myndigheder og underretningspligtige virksomheder og ledes af NSK. Samarbejdet har til formål at muliggøre deling af efterretninger og oplysninger om konkrete sager, hvilket skal gøre forebyggelsen og bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering mere effektivt. Formålet med at inddrage private aktører i samarbejdet er, at de private aktører er i besiddelse af førstehåndsviden, der kan være afgørende for at få det fornødne finansielle overblik over mistænkelige aktiviteter og aktører. Medlemmerne af ODIN samarbejder om aktuelle tendenser og konkrete operative sager inden for hvidvask, terrorfinansiering eller fjernovergreb.

ODIN udarbejder ligeledes såkaldte notifikationer, der indeholder relevant forebyggende viden om tendenser inden for hvidvask og terrorfinansiering, og som videregives til de relevante underretningspligtige virksomheder. I september 2023 udkom ODIN med den første notifikation til de underretningspligtige vedrørende hvidvask i forbindelse med ejendomshandel. Notifikationen gjorde de underretningspligtige opmærksom på en metode, hvor kriminelle midler anvendes til udbetaling ved køb af ejendomme samt efterfølgende betalinger af afdrag samt renovering af ejendommen. Formålet med notifikationen er, at de underretningspligtige bliver opmærksomme på metoden, som er blevet undersøgt og analyseret i regi af ODIN.

Arbejdsgruppen om vejledning og information under HvidvaskForum

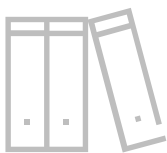
Erhvervsstyrelsen varetager fortsat formandskabet for "Arbejdsgruppen om vejledning og information" under HvidvaskForum. Arbejdsgruppen har til formål at etablere og koordinere vejledning og information til brancherne og offentligheden. Arbejdsgruppens arbejde i 2023 har centreret sig om den case-baserede undervisning, som blev afholdt i november i både Skanderborg og København. Undervisningen var bygget op omkring fire cases, som dannede baggrund for dialog om og forståelse af de forskellige vinkler, som de underretningspligtige har på forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask.

3.4.4 Internationalt arbejde

Hvidvaskloven er baseret på EU's hvidvaskdirektiver, som er udarbejdet bl.a. på baggrund af en række anbefalinger fra den internationale organisation Financial Action Task Force (FATF). FATF er et mellemstatsligt samarbejde mellem 39 lande fra hele verden, som bl.a. sikrer efterlevelse af organisationens 40 anbefalinger til forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

I 2023 har Erhvervsstyrelsen deltaget aktivt i forhandlingerne om ny EU-hvidvaskregulering. Den kommende AML/CF-lovpakke består af en forordning, som bl.a. etablerer en ny hvidvasktilsynsmyndighed forankret i EU, samt et direktiv, som erstatter de nuværende hvidvaskdirektiver. Den nye EU-lovgivning har til hensigt yderligere at harmonisere hvidvask- og terrorfinansieringsområdet i EU. Erhvervsstyrelsen har haft fokus på proportionalitet i forslaget, så hensynet til de mange forskellige typer af forpligtede virksomheder og personer kan sikres, og ændringerne dermed ikke bliver unødigt byrdefulde for virksomhederne.

Erhvervsstyrelsen har derudover stået i spidsen for etableringen af et nordisk netværk for tilsynsmyndigheder, der fører hvidvasktilsyn med samme population som Erhvervsstyrelsen. Formålet med netværket er erfaringsudveksling blandt de nordiske lande omkring tilsynsopgaven vedrørende de ikke-finansielle virksomheder omfattet af hvidvasklovgivningen.

3.5. Tilsyn og kontrol med erhvervsdrivende fonde

Erhvervsdrivende fonde er selvejende institutioner uden en ejerkreds. De ledes af en bestyrelse, som er ansvarlig for at varetage fondens formål og interesser i overensstemmelse med vedtægten og erhvervsfondslovens regler. Erhvervsdrivende fonde har ikke en generalforsamling eller en ejerkreds, der fører tilsyn med, at bestyrelsen varetager fondens formål og interesser. De erhvervsdrivende fonde er derfor underlagt et fonde-retligt tilsyn af Erhvervsstyrelsen.

Formålet med Erhvervsstyrelsens tilsyn er at sikre, at de erhvervsdrivende fonde administreres forsvarligt i overensstemmelse med fondens vedtægt og erhvervsfondsloven, og at ledelsen varetager fondens interesser. Erhvervsstyrelsens tilsyn er et såkaldt legalitetstilsyn, og styrelsen skal derfor ikke vurdere fondenes almindelige forretningsmæssige dispositioner.

Tilsynet indebærer, at de erhvervsdrivende fonde på eget initiativ skal anmode Erhvervsstyrelsen om tilladelse eller samtykke til en lang række fonde-retlige beslutninger. Derudover skal de erhvervsdrivende fonde sikre, at registreringspligtige oplysninger om fx fondens ledelse og revisor er registreret i Erhvervsstyrelsens selvbetjeningsløsning på virk.dk senest to uger efter, at den retsstiftende beslutning er truffet, eller at forholdet er ændret.

Der er pr. 31. december 2023 registreret 1.435 erhvervsdrivende fonde i Erhvervsstyrelsens register.

3.5.1 Tilsyn med de erhvervsdrivende fonde

Erhvervsstyrelsens tilsyn med de erhvervsdrivende fonde er primært baseret på, at fondene på eget initiativ er forpligtet til at anmode styrelsen om tilladelse eller samtykke til at foretage fonde-retlige dispositioner som vedtægtsændringer, ekstraordinære dispositioner, kapitalnedsættelse, fusion, sammenlægning og likvidation.

Erhvervsstyrelsen behandler også sager om registrering af nye fondsstiftelser, kapitalforhøjelser, overgang til eller fra erhvervsdrivende fond, ændring af ledelse og revisor, opløsning m.v. I registrerings-sager har Erhvervsstyrelsen til opgave at påse, at betingelserne for registreringen er opfyldt. Det betyder fx, at styrelsen i forbindelse med stiftelser og overgang til erhvervsdrivende fond skal sikre, at fonden opfylder de fonde-retlige karakteristika, at fonden har erhvervsdrift af et tilstrækkeligt omfang, og at vedtægten er i overensstemmelse med erhvervsfondsloven.

En oversigt over fondstilsynets sager fremgår af tabellen nedenfor.

TABEL 28
Udvikling i antallet af afsluttede sager fordelt på sagstyper (2021-2023)

	2021	2022	2023
Stiftelser	28	28	26
Ændringer - formålsændringer	12	6	12
Ændringer - øvrige vedtægtsændringer	151	181	189
Ændringer - ændring af ledelse eller revisor	1.002	1.015	1.015
Ændringer - øvrige ændringsager*	170	119	135
Fusioner	6	11	3
Overgang til erhvervsdrivende fond	16	15	20
Overgang til ikke-erhvervsdrivende fond	9	2	10
Tilladelse til likvidation	14	18	11
Registrering af opløsning	14	24	18
Øvrige sager**	508	468	477
I alt	1.930	1.887	1.916

*Øvrige ændringsager omfatter bl.a. sager om adresseændringer, meddelelse om kapitalnedsættelse og frafald af dobbeltregistreringer.

**Øvrige sager omfatter bl.a. sager om ekstraordinære dispositioner, aktindsigt, adresseændringer, indsendelse af legatarfortegnelser, forhåndsdrøftelser om bl.a. vedtægtsændringer, fusioner og kapitalændringer samt diverse henvendelser.

3.5.2 Kontrol med de erhvervsdrivende fonde

Som led i tilsynet med de erhvervsdrivende fonde foretager Erhvervsstyrelsen af egen drift kontrol af de erhvervsdrivende fonde. Det sker i første omgang i Erhvervsstyrelsens automatiske, digitale modtagekontroller, når fondene indberetter årsrapporter, jf. afsnit 3.2. Det drejer sig om kontrol af, om noterne vedrørende vederlag m.v. til ledelsen, om redegørelse for god fondsledelse og redegørelse for fondens uddelingspolitik indgår i årsrapporten, og om årsregnskabet er revideret.

De automatiske, digitale modtagekontroller suppleres af en efterfølgende manuel kontrol i form af risikobaserede kontroller og temakontroller med henblik på at påse, at de

erhvervsdrivende fonde overholder erhvervsfondsloven og årsregnskabsloven m.fl. Kontrollerne bygger på erfaringer oparbejdet i det løbende tilsyn samt tidligere kontrolindsatser og tilrettelægges dynamisk, så kontrollernes fokus hele tiden rettes mod de erhvervsdrivende fonde, hvor det vurderes, at der er den største risiko for, at der sker overtrædelser af lovgivningen.

TABEL 29
Udvikling i antallet af rejste kontrolsager (2021-2023)

	2021	2022	2023
Risikobaseret kontrol	39	61	82
Temakontrol	179	34	209
I alt	218	95	291

Risikobaseret kontrol

Den risikobaserede kontrol af de erhvervsdrivende fonde har i 2023 haft fokus på nedenstående forhold:

- Kapitaltab, det vil sige fonde, som har tabt mere end halvdelen af grundkapitalen.
- Uddelinger uden tilstrækkelige frie reserver.
- Regnskabsmæssig behandling af uddelinger.
- Forskellige vedtægtsforhold, fx manglende oplysninger om fondens stifter.
- Oplysninger om administrators vederlag i årsregnskabet.
- Uklarhed om erhvervsdriften eller omfanget heraf.

Af de 82 rejste sager vedrører 51 sager fonde, som er blevet udtaget til risikobaseret kontrol på baggrund af bl.a. de ovennævnte forhold samt en række sekundære risikoparametre. Som udgangspunkt er de udtagne fonde blevet bedt om at indsende en redegørelse for de relevante forhold. Hvis Erhvervsstyrelsen har vurderet, at lovgivningen ikke har været overholdt, er sagerne blevet afsluttet ved et påbud, en påtale eller vejledning afhængig af den konkrete overtrædelses karakter og alvor. Sagerne om kapitaltab er typisk blevet afsluttet ved, at fonden har fået en frist til at reetablere grundkapitalen.

De resterende 31 sager er rejst på baggrund af andre forhold, herunder fx andre relaterede sager, henvendelser fra tredjemand eller omtale i pressen. Disse sager har bl.a.

behandlet spørgsmål om arbejdende bestyrelsesformand, inhabilitet, manglende medlemsbalance ved ekstraordinære uddelinger eller de særlige koncernregnskabsundtagelser for de erhvervsdrivende fonde. Otte sager er blevet afsluttet med et påbud, seks sager er blevet afsluttet med en påtale, fire sager er blevet afsluttet ved vejledning og seks sager er blevet afsluttet med en anden form for reaktion. Derudover er to sager afsluttet uden reaktion, mens fem sager forsat verserer.

Temakontrol

Erhvervsstyrelsen har i 2023 haft et særligt fokus på forbuddet mod, at fondens bestyrelsesformand varetager hvervet som direktør i fondens dattervirksomhed eller associerede virksomhed. Denne indsats skal ses i sammenhæng med det løbende fokus, styrelsen har på at sikre en god forsvarlig og organisering af ledelsen i de erhvervsdrivende fonde, og kontrolindsatsen i 2022, som vedrørte forbuddet mod arbejdende bestyrelsesformand.

Erhvervsstyrelsen har rejst 18 sager, hvor det kunne konstateres, at fondens formand var registreret som direktør i en eller flere af fondens dattervirksomheder eller associerede virksomheder. Styrelsen har som reaktion herpå påbudt de pågældende fonde at sammensætte fondens ledelse i overensstemmelse med erhvervsfondsloven inden for en fastsat frist.

Derudover har Erhvervsstyrelsen i 2023 foretaget en gennemgang af alle de erhvervsdrivende fondes redegørelser for god fondsledelse. Formålet med gennemgangen har været at undersøge, i hvilket omfang fondsbestyrelserne vælger at følge eller forklare de enkelte anbefalinger udstedt af Komiteen for god Fondsledelse. Formålet har samtidig været at undersøge regelefterlevelsen blandt de erhvervsdrivende fonde – fx om den enkelte fondsbestyrelse har forholdt sig til anbefalingerne for det seneste regnskabsår, eller om redegørelsen for god fondsledelse var tilgængelig på fondens hjemmeside i det tilfælde, hvor redegørelsen ikke fremgik af årsrapporten.

Gennemgangen har ført til, at der er blevet rejst 191 sager. Heraf har 83 fonde modtaget et påbud om at udarbejde og indsende redegørelse for god fondsledelse for det senest aflagte årsregnskab, da fondene ikke havde udarbejdet en redegørelse. Derudover har 39 fonde modtaget et påbud om at aflægge en korrekt redegørelse fremover, mens 69 fonde har modtaget et vejledningsbrev om bl.a. de formelle krav, som skal være opfyldt, når redegørelsen offentliggøres på fondens hjemmeside.

3.5.3 Vejledning

Erhvervsstyrelsen har en dialogbaseret tilgang til udøvelsen af det fondsretlige tilsyn med de erhvervsdrivende fonde, hvilket indebærer, at vejledning generelt fylder meget i sagsbehandlingen. Samtidig indtager styrelsen som fondsmyndighed en særlig rolle i relation til de erhvervsdrivende fonde som selvejende institutioner, og derfor har styrelsen en særlig opgave med at vejlede fondene om både de lovgivningsmæssige rammer, og hvordan fondene ledes forsvarligt med henblik på at sikre en høj grad af regelefterlevelse.

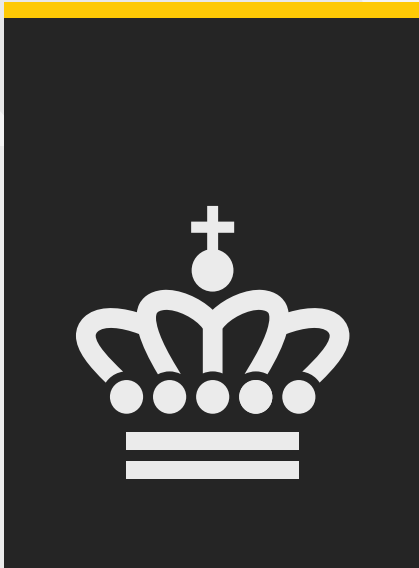
Erhvervsstyrelsens vejledning er en integreret del af både tilsynsindsatsen og kontrolindsatsen over for de erhvervsdrivende fonde. Ved fx stiftelser og vedtægtsændringer er det styrelsens erfaring, at der ofte vil være behov for vejledning om konkrete vedtægtsformuleringer eller sammenspillet mellem vedtægten og erhvervsfondslovens regler. I controlsager vil styrelsen ofte som supplement til påbud eller påtaler rettet mod fondsbestyrelsen også vejlede bestyrelsen om forskellige relevante forhold. Det kan fx være vejledning ved indikationer på mindre væsentlige overtrædelser af erhvervsfondsloven eller årsregnskabsloven eller vejledning om forhold, som vurderes at indebære en risiko for eventuelle fremtidige overtrædelser.

Derudover yder Erhvervsstyrelsen også vejledning om erhvervsfondslovgivningen i form af besvarelser af diverse konkrete skriftlige og telefoniske henvendelser. I tillæg hertil er der 17 vejledninger på Erhvervsstyrelsens hjemmeside om bl.a. stiftelser, vedtægtsændringer og ledelsesmæssige forhold, der løbende bliver opdaterede.

Erhvervsstyrelsen har i efteråret 2023 afholdt fire informationsmøder med de revisionsvirksomheder, som reviderer flest erhvervsdrivende fonde. På informationsmøderne har styrelsen fortalt om de fondsretlige regler, som kan være relevante for revisorerne, og om nogle af de opgaver og pligter, som påhviler en revisor for en erhvervsdrivende fond. Formålet med informationsmøderne har været at udveksle erfaringer med de revisorer, som reviderer erhvervsdrivende fonde, og at understøtte revisorerne i deres tilsynsfunktion som offentlighedens tillidsrepræsentant.

I samarbejde med Komitéen for god Fondsledelse har Erhvervsstyrelsen også i foråret 2023 afholdt de årlige dialogmøder, hvor fokus har været vejledning om reglerne for, hvordan fondsbestyrelserne redegør for god fondsledelse.

Titel	Årsberetning 2023 Erhvervsrettet kontrol og tilsyn i Erhvervsstyrelsen
Forsidefoto Fotos	Erhvervsstyrelsen Erhvervsstyrelsen, side 2 Unsplash; side 5, 11, 13
Udgivet Version	28. juni 2024 1.0
Udgiver	Erhvervsstyrelsen Langelinie Allé 17 2100 København Ø T: 3529 1000 @: erst@erst.dk W: erhvervsstyrelsen.dk

Langelinie Allé 17
2100 København Ø

T : 3529 1000
@: erst@erst.dk
W: erhvervsstyrelsen.dk